

PEOPLE'S VOICE
The Lithuanian Weekly Newspaper in
Canada. Published by the Lithuanian
Press Association, P. O. Station C,
Box 1013, Toronto 3, Ont., Canada.

LIAUDIŲ BALSAS

LIAUDIŲ BALSAS
Kanados Lietuvių Savaitinis Laikraštis,
Leidžiamas Lietuvių Spaudos Draugijos
Kanadoje, P. O. Station C, Box 1013,
Toronto 3, Ont., Canada.

Nr. 497 **PENKTADIENIS, BALANDŽIO (APRIL) 18, 1941, TORONTO, ONTARIO** METAI X

400,000 PLIENO DARBININKŲ AMERIKOJE ISSIREIKALAVO \$85,000,000 DAUGIAU ALGŲ

Fordo Karalystė Taipgi Priversta Leist Savo Darbininkams Nubalsuot Kokia Unija Turi Juos Atstovauti

Amerikos Darbininkai Aplaukė
Didelius Laimėjimus
Po Visą Sąjį

WASHINGTON. — Industri-
nių Organizacijų Kongresui rei-
kalauja, dvi didžiausios plieno
kompanijos Suvienytose Valstijose,
United States Steel ir Beth-
lehem Steel, pakelti darbinin-
kams algas ant 10 centų į valan-
dą, o paskui jas pasekė ir kitos
plieno kompanijos, pakeldamos
savo darbininkams algas ant 10
centų į valandą.

Bendrai, Suvienytų Valstijų
plieno kompanijos, United States
Steel, Bethlehem Steel, Republic
Steel ir Youngstown Sheet and
Tube, samdančios 400,000 darbi-
ninkų, pakėlė savo darbininkams
algas ant \$85,000,000 į metus.

Yra manoma, kad kiti kon-
cernai, samdantieji apie 600,000
darbininkų, irgi pakels savo dar-
bininkams algas, nes praityje
jie visuomet imdavo pavyzdį iš
didžiųjų plieno koncernų.

Dabar plieno darbininko alga
bus 72 ir pusė cento į valandą.
Savaitinė darbininko alga bus
\$29.00 į savaitę. Iki šiol buvo
\$25.00 į savaitę.

Kelios dienos atgal Fordo au-
tomobilių karalystė buvo pri-
versta sutikti su industri-
nių Organizacijų Kongreso (CIO)
reikalavimu leisti darbininkams
nubalsuoti, kitaip sakant, pasi-
rinkti, kokia unija turi juos at-
stovauti derybose su Fordu. O
kad jie stovi su CIO, tai matyti
iš to, kad 125,000 buvo išėję į
streiką auto darbininkų unijai
kviečiant.

Suvienytų Valstijų darbininkų
unijinis judėjimas aplaukė didė-
lius laimėjimus ne tik čia sumi-
nėtose industriose, bet ir kitose
industriose. Banga streikų pri-
vertė samdantį pakelti darbi-
ninkams algas ir pripažinti jų
unijas.

Išeina į Streiką 10,000 Mainierių

GLACE BAY, N. S. — Dešim-
ties Dominion Coal Kompanijos
mainierių ir dviejų kitų
mainių mainieriai, bendrai virš
10,000 mainierių, išeina į streiką,
reikšdami protestą prieš Algų
Tarybos patvarkymą, pagal ku-
rį veik visi mainierių reikalavi-
mai palieka nepatenkinti.

Unijos vadai buvo sutikę su
Algų Tarybos sprendimu, bet
mainieriai pasipriešino. Įvyku-
sioj konvencijoj delegatai nubal-
savo eiti į streiką, jeigu mainių
savininkai nepatenkins mainierių
reikalavimo.

Prieš tai įvyko masiniai mai-
nierių mitingai, kuriuose buvo
išreikšti protestai prieš priėm-
imą Algų Tarybos sprendimo.

MEXICO CITY. — Pusė iš
Colima miesto gyventojų palikė
be pastogės. Žemės drebėjimas
minima miesta labai apgriovė ir
daug žmonių užmušė ir su-
žeidė. Išsiveržęs ugniaikalnis už-
degė miškus.

JUGOSLAVIJOS vyriausybė paskelbė, kad Belgradas yra ne-
gimamas miestas, tačiau naziai to nepaisė. Jų bombierai sakoma
Belgradą labai sugriovė. Belgradas buvo gražus miestas. Per jį
teka Dunojaus upė. Čia buvo labai daug rusų baltgvardiečių, at-
bėgusių iš Rusijos revoliucijos metu.

Londono Spauda Pyksta Ant Tuščiažodžių Propagandistų

Zmonės Oficialiais Daviniais
Visai Nebeenorj Tikėti,
Sako Laikraščiai

LONDONAS. — Visa eilė lai-
raščių išstojo su griežta kritika
oficialių propagandistų, visu-
menės ramintojų tuščiais pasi-
gyrimais, kuomet tikrenybė rodo
rimtą pavojų. Tą kritiką išsau-
kė staigus nazių pasistumimas
Libijoje.

Evening News nurodo, kad na-
zių tikslas yra paimti Egiptą,
užkirsti Suez kanalą ir tokiu
būdu uždaryti Anglijai kelį.
Tuo tarpu oficiali Anglijos val-
džios spauda aiškinus, kad
nepatyrę naziai prapuls Libijos
dykumose, iškeps nuo karščio
ir t.t.

"Jau laikas tuos pasakų sklei-
dėjus pasiųsti poilsui," sako
Evening News.

Daily Mail rašo, kad Afrika
virsta svarbiausiu klausimu. Bri-
tų jėgos Afrikoj ir Balkanuose
stovinčios prieš nepaprastai sun-
kias uždutis. Padėtis dalini-
mas esą vilko patarnavimu.

Daily Herald straipsnyje
"Strausai" nurodo, kad Britani-
jos visuomenėi darosi sunku ti-
kėti tuo, ką rašo įvairūs rašyto-
jai ir kalba kalbėtojai, kuomet
tikrovė visuomet parodo ką kitą.

1,500 MAINIERIŲ SUGRĮZO Į DARBĄ

COLEMAN. — 800 mainierių
sugrįžo į darbą, kuomet Internati-
onali ir McGillivray mainių sa-
vininkai sutiko patenkinti mai-
nierių unijos reikalavimą skaityti
mainais "uždarytomis dirbtu-
vėmis."

Kurie mainieriai iki šiol nepri-
klaušė prie unijos, dabar per 90
dienų turės prisirašyti, jei norės
pasilikti darbe.

FLORENCE, N. S. — Apie
700 Princes anglių kasyklos
mainierių sutiko grįžti į darbą,
kol pasiekė derybų rezultatai.

Šitie mainieriai išėjo į streiką
reikšdami protestą prieš numa-
žinimą atlyginimo 30-čiai mai-
nierių.

VICHY. — Paryžiaus policija
išleido įsakymą areštuoti 6,200
namų savininkų, biznierių bei
namų prižiūrėtojų už tai, kad
ant jų namų sienų buvo iškli-
juoti bei išrašyti anti-naziški
obalsiai.

Anglų Jėgos Afrikoj Tyrėsiančios Trauktis Net Iki Mersa Matruh

CAIRO. — Britanijos milita-
riniai observieriai teigia, kad Ni-
lo armijai gali prisieiti pasi-
traukti iki Mersa Matruh ir te-
nai sudaryti tvirtą liniją prieš
nazių ofensyvą.

Mersa Matruh randasi už 130
mylių į rytus nuo Libijos ru-
bežiaus.

Tuo tarpu vokiečių jėgos jau
pasiekė Egipto žemę. Jos užbė-
go už anglų jėgų ir užkirtė joms
kelį pasitraukimui iš Tobruko.
Anglų kariuomenė iš Tobruko y-
ra gabenama laivais, kaip ir iš
Dunkriko, vokiečių orlaiviams
atakuojant iš viršaus.

Vokiečiai užėmė Bardia ir
Soltum. Sollum randasi jau E-
gipto žemėj.

Anglų komanda netikėjo, kad
vokiečiai perkels tokią stiprią
jėgą į Afriką ir sudarys tokį pa-
vojų, todėl didelės jėgos iškėlė iš
ten ir pasuntė į Graikiją. Dabar
negalima atimti ir iš Graikijos.
Tuo tarpu nevisai užbaigta kam-
panija ir Etiopijoje ir negalima
visų jėgų atimti tenai, kad su-
tvirtinti Egipto apgynimą.

Amerika Paėmė Savo Globon Greenlandiją

WASHINGTON. — Preziden-
tas Rooseveltas paėmė šios šalies
globon didžiąją Danijos sa-
ją Greenlandiją ir persergėjo
Vokietijai, kad nuo balandžio
10 d. Amerika tos salos gy-
nėja. Del Greenlandijos globoji-
mo buvo tą dieną pasirašyta su-
tartis tarp Jungtinių Valstijų ir
Danijos atstovo Washingtonė.

Ši sutartis duoda Jungtiniams
Valstijom teisę steigti sau Green-
landijoj orlaivų stovyklas, karo
laivų priplaukas ir tvirtumas.
Sutartis pasirašyta lygiai vienų
metų sukaktyje nuo tos dienos,
kai vokiečiai įsiveržė į Daniją.

Prezidentas, paskelbdamas
sutartį su Danija del Greenlan-
dijos, kartu pranešė, kad "būv-
matoma vokiečių orlaiviai be-
skraidant virš Greenlandijos."

Prezidentas palinkėjo Danijai
kuo greičiausiai pasiliuosuoti nuo
vokiečių ir užtikrino, jog kai vo-
kiečiai pasišalins iš Danijos, tai
"Greenlandija ir toliau bus Da-
nijos kolonija."

CCF KONVENCIJA REIKALAUJA DARBININKŲ ATSTOVYBĖS TARYBOSE

TORONTO. — CCF konvenci-
ja išnešė reikalavimą, kad į vi-
sas kariškas tarybas būtų pa-
šaukti darbininkų ir ūkininkų
atstovai. Valdžia, sako konven-
cijos rezoliucija, visai ignoruoja
darbininkus ir ūkininkus.

M. J. Coldwell smarkiai kriti-
kavo valdžią už leidimą per daug
žmonių apsigyventi Halifaxe,
dėl ko pasidarė labai didelis trū-
kumas butų. Žmonės esą priver-
ti gyventi būriavuose laivose.

Taipgi CCF konvencija pas-
merkė "privatinę armiją," ku-
rios esą suorganizuotos Sudbu-
ry, Kirkland Lake ir kitose vie-
tose kovai prieš unijas.

FORDAS SAKYDAVO, kad jo darbininkai patenkinti ir jokios unijos jiems nereikia. Tačiau
pastaruoju laiku jis pamatė, kad darbininkai stovi su unija. Kada auto darbininkų unija pa-
šaukė į streiką, net 125,000 darbininkų išėjo. Vėlesni pranešimai jau sako, kad Fordas sutinka
leisti darbininkams balsuoti, prie kokios unijos jie nori priklausyti. Atrodo, kad Fordo kara-
lystė, kuri per 38 metus laiko atsilaukė prieš uniją, galų gale turės pasiduoti. Čia matote det-
rotiečius, atvažiuosius prie Fordo dirbtuvių, kad pasižiūrėti, kaip dalykai atrodo.

Sovietų Sąjunga Pasirašė Nepuolimo Ir Neutralumo Paktą ir su Japonija

SUVIENYTOS VALSTIJOS APGINKLUOS SAVO LAIVUS

WASHINGTON. — Suvienytų
Valstijų valdžia planuojanti ap-
ginklavimą 1,600 prekinį val-
diškų ir privatinį laivų.

Šis klausimas iškilio tuomet,
kai prezidentas Rooseveltas pas-
kelbė, kad Amerikos laivai gali
gabenti reikmenis net iki Suez
kanalo Raudonosiomis jūromis,
o italai pagrumojo, kad jie pas-
kandins visus Amerikos laivus,
kuomet tik jie pasirodys tenai.

PULSIĄ GIBRALTARĄ?

JERSEY CITY, N. J. — At-
vykę iš Portugalijos keleiviai
teigia, kad vokiečiai rengiasi pul-
ti ant Gibraltaro. Portugalijoj
esą labai daug vokiečių žvalgy-
bos ir kariavių civilios drabu-
žius.

Schofield Streikieriai Nutarė Grįžti Darban

OSHAWA. — Schofield darbi-
ninkai savo susirinkime nubal-
savo grįžti į darbą "su suprat-
imu, kad kova įeina į naują fazę."

Unijos vadai įgalinti tartis su
kompanija del algų pakėlimo.
Jeigu nebus susitarta, tuomet
bus kreipiamasi prie koncilaci-
jos tarybos. Jeigu šis kelias nie-
ko nepadės, tai bus aišku, kad
streikas yra tik vienas kelias.

Šio fabriko darbininkų strei-
kas darbo ministerio buvo ap-
šauktas nelegalu, kadangi nebu-
vė atlikti formalumai, kitaip sa-
kant, nepasiduota ligom viršū-
nų užmėtom ceremonijom. Už tai
darbininkai ir nusileido. Dabar
bus galima pamatyti, kokią nau-
dą duos tos ceremonijos.

Dabar Sovietų Sąjunga Turės Normalius Santykius su Visais Kaimynais

MASKVA. — Sovietų Sąjunga
ir Japonija pasirašė nepuolimo
ir neutralumo paktą, kuris ga-
lutinai pašalina tą nedraugišku-
mą, kuris tęsėsi ilgą laiką tarp
Japonijos ir Sovietų Sąjungos.

Minimas paktas sako, kad Ja-
ponija ir Sovietų Sąjunga pasi-
žada gerbti viena kitos teritoriją
ir laikytis neutralumo atsitiki-
me kurios nors valstybės ar ke-
lių valstybių užpuolimo ant Ja-
ponijos ar Sovietų Sąjungos.

Abidvi pasižada palaikyti tai-
kingus ir draugiškus santykius
su viena kita.

Sutartis galios penkis metus.
Jeigu nei viena pusė neatsimes
už metų laiko prieš išsibaigimą,
jinai momentaliai atsinaujins ant
kitų penkių metų.

Sovietų Sąjunga pasižada ne-
kliudyti Mandžurijos, kuri yra
Japonijos globoj, o Japonija ne-
kliudyti Išlaukinės Mongolijos,
kuri yra Sovietų Sąjungos glo-
boj.

Neseni Sovietų Sąjunga pa-
naujino savo santykius su Tur-
kija, o kiek vėliau pasirašė ne-
puolimo sutartį su Jugoslavija.
Esant normaliems santykiams su
Vokietija, o dabar sunormaliza-
vus savo santykius su Japonija,
Sovietų Sąjungos santykiai bus
normalūs veik su visais kaimy-
nais.

SOVIETŲ SĄJUNGA NEUŽYRĖ HUNGARIŲ VALDŽIOS ŽYGIŲ

MASKVA. — Tass, oficiali So-
vietų Sąjungos žinių agentūra,
pranešė, kad Hungarijos amba-
sadorius Joseph Kristoffy atsi-
lankęs pas Andrejų Višinskį, So-

vietų Sąjungos užsienių reikalų
vicekomisarą, ir išaiškines, ko-
del Hungarija pasisuntė savo ar-
miją į Jugoslaviją, tikėdamasis,
kad Sovietų Sąjunga Hungarijos
žygius užgirs.

Į tai Višinskis atsaakęs, kad
jeigu jo paaiškinimo tikslas iš-
gauti Sovietų Sąjungos valdžios
opinią tuo klausimu, tai jis ga-
lės pažymėti, kad Sovietų Sąjun-
gos valdžia tokio Hungarijos žy-
gio neužgirs.

Višinskis nurodė, kad Hun-
garija tik keli mėnesiai atgal
pasirašiusi su Jugoslavija drau-
giškumo sutartį, o dabar, vokie-
čiams užpuolus ant Jugoslavijos,
Hungarija irgi užpuolus ant savo
kaimynės.

"Visai nesunku suprasti, ko-
kioj pozicijoj būtų pati Hungari-
ja, jeigu ji atsidurtų į tokią pat
bėdą, kadangi žinoma, jog ir
Hungarijoj yra mažumų," už-
baigęs Višinskis.

Vokiečiai 50 Mylių Graikijos Žemės

ATENAI. — Anglų ir graikų
armijos atsitraukė į naują po-
ziciją, sudarydamos liniją nuo
Salonikos įlankos iki Adrijos jū-
rų. Tokiu būdu, vokiečiai dabar
jau 50 mylių gilumo Graigijos
žemėj.

Naujoji Anglų ir Graikų fron-
to linija tęsiasi kalnuotomis vi-
etomis ir manoma, kad vokie-
čiams nebus lengva ją pralaužti.

Graikų armija kiek atsitraukė
atgal ir Albanijoj, apelsidama
Koritza miesta.

Kaip anglų, taip ir graikų at-
sitraukimas į naują liniją buvo
įvykdytas labai tyliai ir siaptai.

Liaudies Balsas

VIENINTELS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS, LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS. IŠEINA SYKIŲ SAVAITĖ

Prenumeratos Kaina: Kanadoj ir Didžiojoje Britanijoje metams \$3.00; pusmetį \$1.50. Vienar metų metams \$3.50; pusmetį \$1.75. Atakira kopija 6 centai. Pašto perlošas (Money Order) išrašykite Liaudies Balso vardui:

LIAUDIES BALSAS

P. O. Station C, Box 1012, Toronto 2, Ontario, Canada.

ASMENISKAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO.

Vokietijoj Buvo Žydai, o Čionai Sveturgimiai

Kada Vokietijoj buvo persekiojami žydai ir pažangesnių pažiūrų žmonės, piktinosi visos demokratinis pasaulis. Kada prasidėjo šitas karas, didiapiai apie tuos dalykus Vokietijoj priraše išstus puslapius. Jie šaukė visus padorius žmones remti karą prieš tą barbarizmą. Bet mes šiandien galime pastebėti tokio pat biurumo reikšnių čia, Kanadoj, šaly, kuri kariuoja prieš Vokietiją.

Čia, Kanadoj, yra persekiojami sveturgimiai. Tiesa, negalima suligyinti su žydų persekiojimu Vokietijoj, tačiau jau pasiekė tokiu laipsniu, kad sveturgimiai sunku gauti darbą. O jeigu jis priklauso unijai, ar kokiam darbo žmonių organizacijai, tai ir visai neįmanoma. Tokiems sveturgimiams belieka eiti dirbti ten, kur laisvas žmogus nenori dirbti. Tokiems tenka dirbti prašciausius darbus, su mažiausiu atlyginimu.

Ypatingai skaudus dalykas tas, kad nesudaro skirtumo nei tas, jog sveturgimis yra tapęs piliečiu. Jeigu tu gimęs už Kanados rubežiu, tu vistiek nepageidaujamas, nežūrint to, kad esi prisiekęs ištikimybę naujai tėvynei; nežūrint to, kad ant tavo pilietybės dokumentų pasakyta, jog tau suteikiamos lygios teisės ir laisvės.

Be abejonės, daugelis pasakys, kad tai ne Kanados valdžios kaltė. Bet tas mažai ką reiskia. Fabrikantai ir nesiklausia valdžios, ar tai gerai, ar ne. Jie elgiasi taip, kaip jiems patinka. Jie eina savo keliu.

Tokia biuri kampanija prieš sveturgimius yra labai žalinga. Jinai sakytė sako sveturgimiams, kad jų pilietybės dokumentai nieko nereiskia. Tai išniekinimas pilietybės. Tai pamėgdžiojimas nazismo.

Ateivių diskriminacija surišta neva su baime sabotazo. Bet yra labai negeras ateivių apkaltnimas. Ateiviai nieko prieš Kanadą neturi, o priešingai — jie myli ją, kaip ir savo tėvynę. Sabotazuoti gali tikrai fašistai ir naziai, Musolinio ir Hitlerio draugai. O tokių elementų yra ne vien ateivių tarpe. Visi fašistų vadai buvo kanadiečiai, o ne ateivai.

Is visko darosi išvada, kad persekiojimas ateivių yra fabrikantų žygis nukreipti Kanados žmonių akis linkui ateivių, kad nematytų tikrų savo priešų. Dalinai jiems sekasi. Nekuriose vietose jiems pavyko sukirsiinti darbininkus prieš ateivius. O kada darbininkai tarp savęs pašasi, įtaria vienas kitą, tuomet jie negali pastebėti, tikrų savo ir savo šalies priešų.

Po Penktos Kolonos Priedanga

Yra sakoma, kad nėra to blogo, ko nebūtų galima išnaudoti geram arba priešingai. Kad taip yra, tai šiandien labai lengva prrodyti. Pavyzdžiui paimekime taip vadinamą penktą koloną, gavusią vardą Ispanijoj laike karo.

Šiandien Kanadoj penktoji kolona labai puikiai pasitarnauja visiems reakcionieriams. Vieni is jų organizuoja specialę policiją kovai prieš penktą koloną. Spaudoj buvo iškeltas faktas, kad apie Kirklend Lake mašin savininkai turi suorganizavę specialę slaptą policiją prieš penktą koloną. Tos policijos užduotis, žinoma, kovoti prieš uniją mainose.

Penktoji kolona išnaudojama prieš kiekvieną darbo žmonių pasijudinimą. Teko pastebėti žurnaluose straipsnius, parašytus, matomai, fabrikantų reikalų gynėjų, kuriuose nurodinėjama, kad penktoji kolona veikia labai gudriai. Girdi, ji kalba į Kanačps ūkininkus, nurodinėdama, kad jie yra valdžios užmiršti; kad jų būvis labai blogas. Jinai kalbantį darbininkus, kad jų padėtis bloga; kad jų ūdarbis mažas.

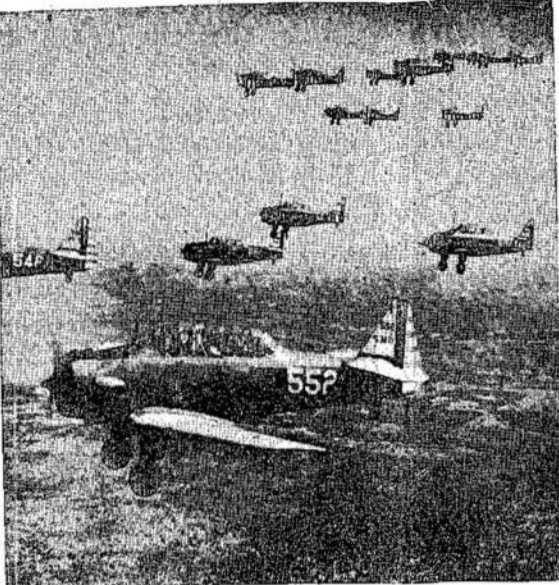
Sulyg tu išvedžiojimų, tai kiekvienas, kuris tik nori, kad darbininkų būvis būtų pagerintas, yra pentakolonistas. Bet gi faktai rodo, kad ūkininkų gyvenimas tikrai baisus. Tik įsivaizdinkite: ūkininkų vidutinės pajamos į metus tik \$400. Is tokios sumos ūkininkas turi išmaitinti visą šeimyną.

Karas suteikė fabrikantams ir kitiems darbo žmonių išnaudojams ginklą prieš darbo žmones. Jie dabar kiekvieną darbo žmonių pasijudinimą nori prikergti prie penktos kolonos darbu. Pagal juos, tai dabar negalima nei piršto pajudinti prieš fabrikantus.

Be abejonės, darbininkai tenkintys ir tuo, ką jie turi, jeigu būtų laikas. Bet gyvenimas rodo, kad to reikalo nėra. Firma, is korporacijų raportų darbininkai malo, kad industrialistų ir kitų kapitalistų įplaukos ne mažėja, o didėja, nežūrint to, kad jie sumoka daugiau mokesčiai. Antra, darbo žmonės mato, kad Kanadoj vis daugiau ir daugiau suvaržymų įvedama, nežūrint to, kad ši šalis veda karą prieš panašius suvaržymus įvedusią valstybę.

Kapitalistinis pasaulis išimčių neturi. Kiekvienoj kapitalistinėj valstybėj siekiama išnaudojimo. Taipgi yra žinoma, kad kapitalistai, didieji industrialistai ir bankieriai nori tvarkos, kuri pagelbėtų jiems susikrauti didesnius turtus. O dabar jiems geriausia proga siekti tokios tvarkos. Kas tik prieš juos, tas pentakolonistas, nazių draugas ir t.t. Išstieisint sunku. Jų rankose radio ir spauda. Jų pusėj ir valdžia, ypatingai lokalinės.

Kas dar pažymėtina tai, kad daugelis is tų ponų ir valdžios nepaiso. Finansų ministeris jau viešai išbarė juos už visokius išsiskinjimus, kad tik pabėgti nuo mokesčių. Taigi jie yra visai nepatrijotiški. Demokratijs jiems svetima. Jų tikslas pelnas. Tikrenybėje, tai jie yra penktoji kolona, vidujinis Kanados žmonių priešas. Jie lupa žmones, o tuo pačiu sykiu nenori nešti pareigų.

DEDES SAMO ORLAIVIAI virš Texas. Sakoma Texas valstijoj yra geriausia del skraidymo. Esą daug tygumų, kuriose ir nelaimici atsitikus daug patogiau nusileisti.

IVAIRIAIS KLAUSIMAIS

Hitlerio Medalį Gavęs "Patrijotas," o Darbininkai "Naziai"

Šie laikai vistiek gan keisti laikai. O gal ne laikai, o žmonės. Tur būt reiskiasi koks nors babiloniskas sumišimas. Tik skaičiuoti, ką Laisvė rašo apie Fordą ir jo darbininkus:

Prieš porą metų Vokietijos fašistų vadas Hitleris per savo pasituntinį Amerikoj Karl Kapp užkabino Henry Fordui "Didžiųjų Vokietijos Aro Kryžių." Tai buvo 1938 metais,

įsvakaršė Antro Pasaulinio karo. Tai buvo įteikta su dideliu triukšmu Vokietijos fašistų spaudoj. Fašistai rašė, kad Henry Ford yra "Ne 1 fašistas Amerikoj."

Dabar kada Fordo darbininkai streikuoja, kada Fordo mušeikos ir Michigan valstijos policija juos puola, daužo galvas, tai turtyji spauda rašo biuriausius melus prieš streikierius. Juos apšaukė "komunistais," "raudomaisiais" ir "naziais"

Ponia Zosė Kalbasi su Liežuvinsku

— Aną kart buvau nuėjęs Aplanakyti vado žmoną. — Ji biskelj susenėjęs, Bet vis dar užlaiko stoną.

— Ponia, — tariau, — aukšta ponia, Pasakyk, išmintingoji, Kaip už sunkià jūs storonę, Mūsųškiai jus garbavoja?

— Kaip patinka kavalieriai? Kaip traktuoja jus fašistai? Kaip Gedemino žalnieriai, Kaip jų frentai socialistai?

— Ar jie moka nusilenkti? Ar etikos turį grūdą? Ar žino, kaip apsiengti? Ar nespujdo jie į bliūdą?

— Ar žino jie tavo stoną, Kad dar vis esi firstleidė? Ar neįžnyba į šoną? Ar ne perdaug apsilėidė?

— Ponia trumpai padūmojo, Galvą į aukštį pasuko, Man per petį suplansojo Ir kietu tonu susuko:

— Pasaulis eina prie galo, Galiu poniai pasakyti . . . — Zoselės veidas išbalė, — Emė už graužtis ir pykti . . .

— Aš esu, ponas, įpratus, Su atšamėj ir ministras, Su aukštais aristokratais, Ne su chamais, nihilistais.

— Jie čia save ponais statos, Bando būti pavyzdingi, Susitikę, lenkias, kratos, Kaip muzikai nelaimingi.

— Būdo išsitreniruoti, Kaip įtikti: aukštai poniai, Kaip jai rankon pabučiuoti, Kaip pataikyt josios skoniui.

— Bet jau chamo toks liūdimas, — Gimė nuogas ir mirs plikas, Nors prie ponų jis ir trinās — Buvo jis ir bus muzikas! . . .

— Rankon jie bučiuot nemoka, Tik liežuviu tepalaizo, Aukštai statos, kreivai šoka, O rašyt — vos, vos pabraizo.

Kokia ironija! Hitleris Henry Fordą paskelbė kaipo fašistą No 1, jam suteikė medalį, o turtyji spauda Fordą vadina dideliu patriotu, o darbininkus "naziais." Is angliškų dienraščių tik Daily Worker teisingai gina streikieriu reikalus ir New Yorke dienraštis M. P.

M. P. įalpino CIO unijos Fordo darbininkų guziko paveikslą ir greta Hitlerio kryžiaus paveikslą, kurį Fordas gavo nuo Vokietijos fašistų ir klausia: "Ka Hitleris apdovanojo, Henry Fordą ar darbininkus?" Komentarų visai nereikia.

Smetonininkų Fronte Jau Reiskiasi Nesutikimai

Smetonos atvykimas į Ameriką neina naujos Lietuvos priešams į sveikatą. Smetonos klaidūkai pradeda pykti ant tu, kuriems nesinorėtų pripažinti Smetoną "amžinu" prezidentu.

Dirva barasi ant Grigaičio:

Grigaitis ardo ne tik SLA, bet ir Lietuvai Gelbėti Tarybą. Jis viską tempia ant savo korpalo, visai nebedamas ar tas bus naudinga ar kenksminga Amerikos lietuviams, ar pačiai Lietuvai.

Jis privirė daug košes Susivienijime, — dabar pradeda kažkin ką šuntinti Lietuvai Gelbėti Taryboje. Pirmieji jo viralo garai pasirodė Bostone, per Michelsono burną ir plunksną Keleivyje. Matomai jis parašė ką tai gudraus Michelsonui, o Michelsonas išplešdino viename susirinkime ir Keleivyje, primetant Lietuvai Gelbėti Tarybai tokius nutarimus kokių ji niekuomet nėra padarius.

Karpius, vienas is Smetonos kavaleriųjų, šaukia Grigaičiu, kad "Lietuvos Respublikos Pre-

Pastabos

Siomis dienomis žurnalas buvo su Tribune?

Toronte turėjo savo susirinkimą spaudos klausimu. Tame susirinkime jie atakavo teisingumo ministerij Lapointe ir Kanados apsigynimo reguliacijas, nes joms vaduojantis Lapointe parlamente yra pasmerkęs Ottawos CitiZEN už jo subversyvius straipsnius. Tuo labiau jiems buvo pikta, kad tą pasmerkimą Lapointe ištaręs pirm teismo. Esą Lapointe buvo labai klaidingas, nes įvykęs teismas tą CitiZEN išteisino.

Sirdo ponai ir skerečiojosi dėl "žeidimo."

Na, o kaip apie tą anti-fašistinę spaudą, kuri yra be teismo pasmerkama ir uždarinėjama,

zidentas nėra atsistatydinęs. Gri-gaičiu ir Michelsonui lyg neiseina tai pripažinti. Jie kuk gi "socialistai."

Tai dar tik pradžia. Dar visko bus, nes Smetonos atostogos bus amžinos.

Redakcijos Atsakymas

Draugai T. S., New Westminster, B. C.: Į klausimą, ar daugiau darbų rytinėj Kanadoj, nelengva atsakyti. Statistika sako, kad dabar daugiau darbininkų dirba, bet ji nieko nesako, kiek darbininkų pribuvo į rytinę Kanadą.

Apie darbus Montreale vienas draugas mums rašo:

"Aš dabar jau kuris laikas esu Montreale, tik nežinau ar teks apsigyventi, gal reiks grįžti atgal į Ontariją, nes kol kas dar nedirbu ir nevisai lengva gauti darbą, nors dirbama neblogiau: sialai, ir atlyginimas daug mažesnis, negu Ontarijoj. Be geros rekomendacijos visai neįmanoma gauti darbą."

Is tų, kurie atvyko į Torontą ir į kitus rytinės Kanados miestus, vieni gavo, o kiti ir po šiai dienai neturi darbo. Geri mechanikai lengviau gauna, o paprastiems darbininkams yra daug sunkiau. Taip pat sunkiau gauti darbą imonėse nepilietiams.

Detroitiečiai Sutiko Pasidaruoti Del L. B.

Draugai detroitiečiai pirmi atsiliepė į atsikreipimą pasidaruoti del Liaudies Balso. Gavome nuo drg. J. K. Dantos, L.L.D. 52 kp. sekretoriaus laiską, kuriame jis rašo:

"Mes Liter. Draugijos 52 kuopa esame išrinkę laikraščiu agentą atnaujiniimui, taipgi užrašymui naujų prenumeratų. Draugė M. Smitrevičienė yra mūsų kuopos įgaliota Laisvės ir Vilnies agente. Pasikalbėjus su ja, klausime Liaudies Balso, ji pilnai sutinka pridėti ir L. B. prie savo darbo. Kadangi L. B. yra šimta sykių švaresnis savaitinis laikraštis už į dumblyną nuskumusį Keleivį, tai ji pasistengs pasidaruoti ir del Liaudies Balso.

"Suteikite jai sąrašą skaitytojų Detroit'e ir visas informacijas, kurios jai yra reikalingos. "Jeigu manote, kad toks žygis yra geras, tai patalpinkite šį laiską į L. B., lai visos kitos kuopos paseka mūsų kuopos žygius."

Mes pilnai užgirame draugų detroitiečių pastangas, kaipo vienas is geriausių ir nuosirdžiai vrasome kitų L.L.D. kuopų Jungtinėse Valstijose pasekti jų pavyzdį.

Draugai M. Smitrevičienė skaitytojų sąrašas ir reikalingos blankutės pasijstos. Prašome visų Detroitie esančių L. B. skaitytojų ir simpatikų kooperuoti su drauge ir palengvinti jai darbą.

Tie ponai, žinoma, dėl to nesisieloja. Dėl svieto akių ištarė vieną žodį, kad principe jie neuzgiria Tribune suspendavimo, bet ištarė tą žodį, tuojaus šimtais kitų žodžių pareiškė, kad jie nestoja už kai kurios spaudos laisvę. Jie reikalauja, kad valdžia tik jų neišstų.

Dėl be teismo visam karo laikui internuoti unijistų, jie neistarė nei vieno žodžio.

Nieko sau demokratai.

Štai kaip popiežius išaiškino karą. Chicagoos kunigų "Draugas" rašo, kad tas šventas tėvas pareiškęs sekančiai: "Esame tikri, kad Kristus, Kurs leiddo iškilti karui, kad tuo būdu nubauti netikinčiuosius ir išdykusiuosius, pasigalės pasaulio ir vėl grąžins žmonėms tikrąją ir teisingąją taiką."

Jeigu taip is tikrųjų yra, tai kai kas padarė "misteiką," nes ten, kur daugiausia yra bedievių, nėra karo.

Tas pats popiežius savo vėlykinėj kalboj tą mintį pakartojo ir liepė visiems melstis, dvigubai daugiau melstis, ir prašyti taikos.

Kas dėl maldos galima pasakyti tiek, kad žmonės meldžiasi senai. Jie meldžiasi dabar, meldėsi kai tik prasidėjo karas, meldėsi ir pirm karui prasidedant . . .

Ypatingai dabar daug meldžiasi. Šventadieniais radio visą dieną užimta transliavimu misijų, kad per tas maldas net kitosios programos nebegalima gauti.

Atrodo, kad tų maldų ne per mažai, bet per daug.

Perskaitykite ikį galo. Smetonaliai suorganizavę savo tarybą Toronte, tuojau pradėjo per Naujienas skelbti savo rezoliucijas, kad tie žmonės, kurie užsi-prenumeravo Liaudies Balsą, arba jį atsinaujins, arba savo aukomis ji rems, tai juos visus toji taryba traktuos kaipo komunistus.

Tokie ir tai panašūs žmonių bauginimai nesilovė per visą Liaudies Balso vėjaus laiką. Šimtus sykių Liaudies Balsas jų buvo prakeiktas. Visiems jis buvo "uždraustas" skaityti.

Žinoma, tas žmonių nenugas-dino, nes visi žino, kad Kanadą dar valdo ne Būre su Jokubynu. Vajus praėjo geriau, negu buvo tikėtasi.

— Bet žiūrėkite, kas dabar atsitiko: praeti vakarą pas mane į namus užeina žmogus, ir ne kas kitas, o kaip tik tos pačios smetonazių Tarybos vyriausias galva p. Būre ir, mano didžiausiam nustebimui, užsiprenumeruoja Liaudies Balsą net po dvi kopijas! Už pusmetį užsimokėjo tris dolerius.

Taigi, tarybininkų žodžiais tariant, dabar p. Būre pasidarė dvigubas "komunistas," nes jis užsiprenumeravo ne vieną, bet dvi kopijas. Žiūrėsime, kaip toji taryba dabar savo patį vyriausijį vadą traktuos.

Daugelis Liaudies Balso skaitytojų reiskia pageidavimą, kad Liaudies Balsas pradėtų eiti du kartų į savaitę, kaip seniau; kiti trokšta, kad jis likty dieniniu. Nesijuokiant pasakysiu, kad jeigu visi Liaudies Balso skaitytojai taip užsiprenumeruotų Liaudies Balsą, kaip p. Būre po dvi kopijas, tai Liaudies Balsas be didelio vargo galėtų pradėti eiti dieniniu.

Ne pajokoi čia taikau, bet nuo širdies linkiu tarybininkams skaityti Liaudies Balsą atsidėjus, pagiežą ir neapykantą išmetant is širdies. Tada gal prabilys jų sąžinė ir jie mes tą niekšingą fašistinį kelią, kuriuo dabar eina.

L. B. Administracija

Liežuvinskas

Z. J.

1901... Nr. 497... Chev... las Ma... taisiais... mis lin... džio spi... mis lin... cinančių... vyksta... apvalūn... šia... moksliu... pareiški... gu užs... rutulį... Chev... amžiau... las Ma... taisiais... mis lin... džio spi... mis lin... cinančių... vyksta... apvalūn... šia... moksliu... pareiški... gu užs... rutulį... Chev... amžiau... las Ma... taisiais... mis lin... džio spi... mis lin... cinančių... vyksta... apvalūn... šia... moksliu... pareiški... gu užs... rutulį...

Kaip Radijo Bangos Apjuosia Mūsų Žemę

1901 metais buvo pirmą kartą radijo perduoti signalai dideliu atstumu — iš Europos į Ameriką. Kai aptilo pirmasis susijaudinimas dėl šito tikrai žymios technikos laimėjimo, kai kurie mokslininkai ėmė svarstyti: kodėl, tiesą sakant, radijo bangos neina iš Europos į Ameriką? Juk Europa ir Amerika yra visiškai priešingose Žemės rutulio pusėse, ir radijo banga, kad pakliūtų iš vieno žemyno į kita, turi "užsilenkti" aplink žemę, apjuost ją. O pagal fizikos dėsnius visoki spinduliu, jį tarpe ir radijo spinduliu, turi sklisti tiesiomis linijomis. Kokiū būdu tiesiai einantioms radijo bangoms pavyktų nugalėti Žemės rutulio apvalumą?

Šią mįslę pasiryžo išspręsti mokslininkas Chevisaidas. Jis pareiškė, kad keistas radijo bangų užsilenkimas aplink Žemės rutulį vyksta stratosferos deka.

Chevisaidas rėmėsi dar XIX amžiaus fizikų atradimais. Anglas Maskvelis dar šešiasdešimtais metais įrodė, kad šviesą sukuria sąvaykas elektromagnetines bangas. Tai lengvai paaiškina, pavyzdžiui, tas faktas, kad kai kurių metalų paviršius puikiai atmuša šviesą. Maskvelis įrodė, kad visi kūnai, kurie yra gerai elektros laidininkai, privalo gerai atmušti elektromagnetines šviesos bangas. O metai, kaip žinoma, yra puikūs elektros laidininkai.

Radijo bangos — taip pat viena iš daugelio elektromagnetinių bangų rūšių. Todėl jos, kaip ir šviesos bangos, puikiai atmuša nuo jų medžiagų, kurios gerai praleidžia elektros srovę. Šituo reiškiniu Chevisaidas ir išaiškino pirmu požvilgiu nesuprantamą Europos radijo signalų priėmimą Amerikoje.

— Aš manau, — pareiškė Chevisaidas, — kad didelėje aukštumoje, stratosferoje, kažkoks oro sluoksnis yra ypatingai įelektrintas ir todėl jis gerai praleidžia elektrą. Nuo jo atsimuša radijo bangos ir tuo būdu jų plitimo kelias sukreivėja (užsilenkia). Sakysim Žemės paviršiuje, A taške, yra radijo stotis, siunčian-

ti radijo bangas. Žemė tam tikroje aukštumoje apsupta leidžiu elektrai oro sluoksniu. Radijo bangos atsoka nuo jo, tartum nuo veidrodžio, ir eina atgal į Žemę. Atsimušamos nuo Žemės arba nuo okeano paviršiaus (Žemė ir vanduo taip pat yra elektros laidininkai), radijo bangos vėl eina į viršų, ten vėl atsimuša nuo laidaus elektros oro sluoksnio, vėl eina žemyn ir t.t. Radijo bangos tuo būdu pakliūva tartum į kolidorių, nuo kurio sienų jos vis atsimuša ir dėka to jos eina tuo kolidorium vis pirmyn. Šitaip bangos apsupta Žemė ir pasiekia į tašką B. kur yra radijo priimtuvas.

Bet kaip įrodyti, kad stratosferoje iš tikrųjų yra toks įelektrintas sluoksnis, gerai praleidžias elektrą? Ilgą laiką Chevisaido teorija buvo laikoma netikslią, bet pats Shevisaidas tvirtai ją tikėjo. Ir jis pasirodė teisingas!

Jeigu Chevisaido teorija tikslia, tai galimas daiktas, kad radijo banga gali net apibėgti visą Žemės kamuolį ir sugrįžti į tašką A, iš kurio ji buvo išsiųsta. Ir buvo įrodyta, kad iš tikrųjų kaip tik taip ir yra. Paleidus iš taško A pakankamai galingą radijo bangą, galima ją pagauti čia pat, po to, kai ji apsuka visą Žemės kamuolį. Šis reiškinys vadinas radijo aidu, panašiai garso aidu.

Dadijo bangos sklinda su tokiu pat milžinišku greičiu, kaip ir šviesą: jos nusikrenda 300 tūkstančių kilometrų per vieną sekundę. Žemės rutulio lankas sudaro 40 tūkstančių kilometrų, ir radijo banga turi sugaisti tik vieną septintą sekundės dalį, kad apskriėtų visą šį atstumą. Ir iš tikrųjų, specialiais įtaisais buvo patirta, kad radijo aidas sugrįžta iš savo kelionės aplink pasaulį per vieną penktąją — vieną septintąją sekundės dalį.

Iš laiko tarpo, kuriuo radijo banga ateina į protarpus šito kelio taškus, pavyko nustatyti, kad atmušas oro sluoksnis yra apie 100 kilometrų aukštumoje. Šitas sluoksnis yra pavadintas Chevisaido sluoksniu.

(Iš "Žnanija—sila")

IVAIRUMAI

Ismiegojo 31 Metus

Anna Swanpoel, gyvenanti pietų Afrikoje, susirgo letargo miegu turėdama 17 metų amžiaus. Išmiegojusi be jokios pertraukos 31 metus, ji staiga nubudo. Kai nubudo, ji jau turėjo 48 metus amžiaus. Protiniu išsivystymu ji visai atsilikusi ir kaip mažutė mergaitė žaidžia lėlėmis.

Ji nežino kas buvo su ja ir kad tiek ilgai miegojo. Tas 31 metų miegas jai buvo tik gilus vienos nakties sapnas.

Penkis Metus Išbuvo Mergina

Albertas Hawkins iš Jungtinių Valstijų, sulaukęs 14 metų amžiaus pajuto, kad moteriškai lyčiai yra lengviau gauti darbas ir pasidaryti pragyvenimas, negu berniukui. Būdamas berniukas jis niekur negalėjo gauti darbo, bet apsidrėdęs mergaitę tuojau susisrado sau pragyvenimo šaltinį. Tas jam patiko ir "ant visadros" paliko mergina.

Mergina jis išbuvo penkis metus ir kada sulaukęs 19 metų amžiaus liko apkalintas pasisavinime 35 dolerių nuo vieno pono, pas kurį tarnavo, atsidiūrė į kalėjimą, ten kirpėjas jam nukirpo plaukus ir tada jis, save veidrodyje pamatęs vyrū, išdėvė penkių metų paslaptį.

Anglijoje gyvena apie 70.000 vokiečių bei austrų, iš kurių yra apie 8.000 uždaryti koncentracijos stovyklose.

Grūdo Istorija Kaip Maisto

Javų grūdai naudojami maistui jau labai senai. Kaip rekordai rodo, žmonės pradėjo maisto reikalams žolų grūdus aukliėti 7.000—10.000 metų atgal. O anksčiau to laiko, žmonės žolų grūdais maitindavosi.

Is Ko Paeina Trafikos Gatvių Šviesos

Gatvių šviesos, kurios reguliuoja trafiką, pirmą sykį buvo pastatytos ne ant gatvių, bet kapinėse. Viduryj Paryžiaus "Nesuteptųjų" kapinėse buvo pastatyti bokštas su viršų iškeista šviesa "Apsaugojimui mirusiųjų sielų, kurios keliauja naktimis, nuo susikilimo." Kitais žodžiais tariant, toji šviesa švietė mirusiųjų sieloms kelią.

Vienas anglas atsilankęs į tas kapines pagavo mintį ir pirmą sykį šviesos ant gatvių pasirodė Londone 1914 m.

Karo Klaidos

Kanada per šį karą karo reikmenims išleidią šešis sykius daugiau, negu laike Pirmojo Pasaulinio karo.

Tada per pirmuosius dvejus metus ir aštuonis karo mėnesius Kanada išleido \$37.000.000, o dabar per tą patį laiką — \$3.160.000.000.

VOKIEČIŲ JUNKERIO LIEKANAS sergisti anglų kareiviai. Per paskutines atakas ant Anglijos vokiečiai neteko 170 orlaivių, prieš 48 anglų orlaivius.

— žydingt apsiveisti ir dauginti savo veislę. Jie visi žydi išimtinai vien šiam tikslui.

Apsiveisimo aktas įvyksta augalų žydėjimo metu. Gamtos tokia taisyklė. Kada javų augalai žydi, vyriška sėkla — pollen užbyra ant moteriško organo ir apveisia kiaušinėlių — ovum. Veisimosi aktas baigtas. Gyvybė, užuomazga — embrio pradeda augti, formuotis, išsivysto pirmapradinis augaliukas — "daigas", kuris susideda iš bumburėlio, stiebelio, šaknelės ir maisto atsargos — vadinamojo grūdo. Jis čia ir sustoja toliau augšiosio stadijoje. Kada pasėjame grūdą, daigelis vėl auga toliau, dygsta. Pačią grūdo masę dielgas naudoja maistui, nes tas yra skirta jo "kūdikystės" tikslui, o ne mums. Mes suvalgome grūdą ir jo vaisių! Ar tai nepasityčiojimas iš gamtos? Tą darydami ar pagalvojame mes?

Abėjoti nereikia, kad randas daug tokių tarp mūsų, kurie ne tikėsime, jog yra tokis daiktas — daigelis grūdūose. Gerai, imkime ir persitinkime. Štai pasiūlymas. Vieną ar kelis žirnių grūdus įmerkė į vandenį palaikykite porą, ar kiek ilgiau, dienų. Lukštą atsargiai nuimkite nuo grūdo ir persikirkite grūdą į du taip, kad visas daigelis liktų ant vienos grūdo pusės. Dabar visą daigėlį nuimk nuo grūdo. Matysi, kad jis turi du mažyčius lapelius, stiebelį, ir t.t.

Tirti per padidinamąjį stiklą patogiau būtų, bet, žinant ką nori surasti, galima matyti ir nuoga akimi. Kartais pirmas bandymas būna nesekmingas. Pakartodami tyrimą, klaidos nepadarysite. Jei nenūsėks, tai grūdą drėgnai ir vidutiniškai šilta palaikykite, iki jis pats lukštą atliuosuos...

Sudėtis

Chemiskai ištyrus grūdų sudėtį, randama, kad jie turi visus tris svarbiausius maisto sudėtinius, būtent: Carbohydrates (angliavandžius), prot e i n u s (baltimus) ir aliejus — riebalus. Mūsų kūnas reikalauja šių sudėtinių mitybai. Jie mums duoda energiją, šilumą, atbudavoja celių nusinešiojusį veiklumą, sukaupia atsargai energiją riebalų formoje ir t.t.

Kokybe grūdai yra maži, bet kiekvietyje jie yra gausus šaltinis energijos. Vienas blogumas su grūdais, tai tyrinėjant kalbamų

dėsnių proporciją, randama labai svyruojantį kiekį jų. Kas įdomu pabrėžti, grūdai vienos veislės, bet dėsnių kiekis nevienodas. Vieni turi daugiau, o kiti priešingai — mažiau. Ekonominiai tokia padėtis yra nepageidaujama. Mes perkame grūdus bei jų gaminius už nustatytą vienokią kainą, o gauname kokybę ne tą pačią.

Veiklumas

Grūdų veiklumas, supranta, pajėgumas dygti ir augti... Kitoje vietoje atžymėjome, kad grūdo amžiaus pradžia yra apsisveimas. Dabar mes patirsime, kaip ilgai grūdai gali būti veik-

tyrinėjant grūdų veiklumą, randama, jog jie kvėpuoja, tai yra, chemiškas procesas (vykymas) eina jiem "išintis." Jų kvėpavimas nėra žymus, vienok jis eina, nes randama tam tikras kiekis anglies dvigedžio susidariusio. Kas ūkyje esate buvę, pamenate, kad grūdai aruode kaisa. Kodėl? Vieną priešasčių bus jų kvėpavimas, bet gali būti ir nuo pelėsių ar bakterijų augimo ant grūdų. Be to, grūdai kaisa, jeigu būna neįdžiūvę.

Saltai ir gausiai laikomi grūdai mažai kvėpuoja. Jų gyvumas laipsniškai išnyksta. Kaip greit veiklumas sustoja; priklausomai nuo grūdų veislės ir sąlygų, kur jie būna. Vidutinis grūdų amžiaus 2-5 metai, o žirnių grūdai 50-80 metų amžiaus dygsta. Dar ne viskas. Indian lotus — Nerumbo nucifera grūdai išbuve 200 metų ir dar tūli dygsta. Tokis atsitikimas išimtis, vienok jis pasitaiko.

Maistingumas

Jau atžymėjome aukščiausiu grūdų vertę kaip maisto. Dabar tenka pažymėti, ką tyrimai parodo. Dr. H. C. Sherman ir kiti biologai darė bandymus ant žiurkių su grūdų maistu ir rado, kad jų normalus augimas negalimas vien grūdų maistu šeriant. Vėliau dadata daržovių ir grūdų maistai, bet pasekmės buvo nepatenkinamos. Tačiau ilgy metų bandymai privedė prie patenkancijų išvadų, tai yra, įdejus pieno ir grūdų maistą, rašta, kad žiurkūtės auga ir veisiasi normaliai.

Išvada: įvairus maistas, vengimas bet kokių kraštutinumų — raktas į gerą sveikatą. (Iš L.)

Kempė Trečia

(Iš Miskių Darbininkų Gyvenimo)

PRASCIOKAS

(Tąsa)

Antanas apibūdino darbo sąlygas, unijinio veikimo kempėje organizavimą, kilūtis ir laimėjimus; paaiškino sudaryto komiteto reikšmę ir ant galo tarė:

— Draugai, pirmą perskaitymo komiteto pagaminutų reikalavimų ir jų apdikusavimo, aš perstatau atvykusį iš miestelio unijos organizatorių, draugą Jurgio Tomsoną.

Darbininkai organizatorių pasitiko su džiaugsmu ir smarkiu rankų plojimu. Tik bosas ir du jo pagalbininkai sėdėjo, kaip ant karštos geležies, nežinodami ką daryti.

— Brangūs draugai, miskių darbininkai! — pradėjo organizatorius. — Man labai malonu yra matyti jus taip skaitlingai čia susirinkusius ir planingai risančius jūsų pačių gyvenimo problemas. Jūs, draugai, sunkiai dirbate, praktiškai liejate ir kraunate kompanijoms milijonus dolerių, patys nieko nematydami, apat sunkaus darbo ir vėgriškų gyvenimo sąlygų. Jūsų sunkiu darbu ir nesustipratimu naudojasi bosai ir kompanijos. Bet jau ne visur kompanijos gali taip sunkiai darbininkų prakaitą, kaip jūs tų trečioje kempėje. Miskių darbininkams pasiūsuoti iš to vergijos yra išeitis — tik viena išeitis — tai Miskių Darbininkų Unija. Jau nemažas skaičius Kanados miskių darbininkų priguli prie unijos. Aiškiai galima matyti unijos pasekmes. Kurios kempės yra unijonistinės ir turi padarę sutartis su kompanijomis, tos kempės darbininkai turi geresnes darbo sąlygas ir didesnį atlyginimą. Jūs, brangūs draugai, miskių darbininkai, irgi esate nema-

žas skaičius prigulinių prie unijos, todėl jau atėjo laikas, kad tartumėte žodį vieningai unijos vardu...

Organizatorius Tomsonas ilgai kalbėjo apibūdindamas miskių darbininkų varginą gyvenimą ir unijos reikšmę. Darbininkams organizatoriaus kalba taip patiko, kad kiti klausėsi net nekrutėdami, nes organizatoriaus žodis žodiu atitiko su jų varginu gyvenimu. Dažnai jie organizatoriui sukeldavo audringus aplodismentus ir kartais vienas kitas darbininkas nebeiskenčias įkišdavo užtarimo žodį.

Organizatoriui pabaigus kalbėti ir nusiraminus darbininkams, atsistojo Antanas.

— Brangūs draugai, darbininkai, aš manau, organizatoriaus draugo Jurgio Tomsono kalba jums patiko, taip kaip ir man, nes kiekvienas jo žodis buvo teisingas ir krinta giliai į darbininko širdį. Jeigu jums, draugai, yra kas nesuprantama, tai statykite klausimus, o draugas Tomsonas j juos' atsakys.

Tyru.

— Jeigu nėra klausimų, tai aš duodu žodį draugui Tomui, kuris jums perskaitys unijos aktyvystų sudarito komiteto pagaminutus reikalavimus kempės administracijai. Prašau, Tomai.

Tomas atsistojo ir pradėjo skaityti:

— 1. Pripažinti Miskių Darbininkų Uniją.

— 2. Nediskriminuoti unijos narių.

— 3. Tuojaus sutrumpinti darbo dieną iki 8 valandų per dieną ir sekmadieniais nedirbti.

Tomui perskaiciūs reikalavimus, vienas darbininkas atsistojo.

— Bet tume reikalavime nieko nesakoma apie atlyginimo pakėlimą.

— Brangūs draugai! — kalbėjo Antanas. — Kada mes vykome į šią kempę, mes sutikome dirbti už dabartinį atlyginimą iki galo sezono, todėl baigiantis darbo sezonui, pareikalauti didesnio atlyginimo, būtų kaip ir kiekvieno asmeninės sutarties laužymas. Žinoma, mes dirbame už vergišką atlyginimą ir būtinas reikalas mums gauti didesnį užmokestį, bet dėlėle išpildymo žodžio, mes, sudarytas komitetas tą klausimą palikome kitai sezono pradžiai. Tą klausimą išspręs unijos centras su kompanija. Kada šis kempė bus pripažinti unijine, tai kompanija negalės į ją imti neuniujistų ir tuomet turės mokėti darbininkams unijinį atlyginimą.

Organizatorius taipgi užgėrė tokį komiteto pasieligimą.

Gerai išdiskusavus patiektus tris reikalavimus priežo išvadose kovoti už tuos reikalavimus iki laimėjimo.

— Diskusijas aš uždarau, kadangi veik visi pareiškė tą pačią nuomonę, kad neiti į darbą iki tol, kol bus pasirašyta sutartis ant šių trijų reikalavimų... — kalbėjo Antanas.

— Ar jūs proto netekote! Pamesti darbą tokiam laikui, kada viena valanda kainuoja tūkstančius dolerių! — pašoko bosas kaip igeltas.

— O mūsų darbas ir sveikata, tai nieko nekainuoja? — atkirtė vienas darbininkas netoli jo.

— Bet jūs turite suprasti, kad jeigu mes nesuvešime visų rasytį į upę per šias kelias savaites, tai kompanija turės milžiniškų nuostolių...

— Jeigu mes dirbdami tokiose sąlygose, kaip dabar, pabaigę darbą, o kiti ir pirm to, turėsime eiti į ligoninę ir sumokėti tuos kelis paskutinius dolerius daktarams, kuriuos taip sunkiai uždėrome per visą žiemą, tai jūs to, mister Džionson, nesuprantate, — kalbėjo kitas darbininkas dažnai kosėdamas nuo persalimo.

— Tik pamarykite, ką jūs, nenauddėliai, darote! — šaukė bosas susiėmęs galvą.

— Nesikarščiukite, mister Džionson, tik

sutikite ant mūsų reikalavimų ir bus viskas baigta, — pareiškė Antanas.

— Aš negaliu daryti jokių sutarčių su jumis. Aš turiu tik darbą prižiūrėti. Čia jau kompanijos darbas.

— Jeigu jūs negalite daryti sutarties, tai negalite nei mus versti dirbti besaiko ilgas dienas ir elgtis su darbininkais, kaip su žemiausiais gamtos sutvėrimais, — pareiškė Tomas.

Lejo į valgyklą knygyvedys.

— Mister Džionson, kompanijos centralinė šaukia jus prie telefono.

— Aš einu pasikabėsiu su kompanija, ką ji mano daryti tuo reikalu, — eidamas į ofisą tarė bosas.

— Draugai, mes turime išrinkti komitetą sudarymū sutarties su kompanija, — davė pasiūlymą Antanas.

— Taip, būtinai. Nes kiekvienas atskirai negalite tartis, — aiškino organizatorius. Turite išrinkti į komitetą po vieną atstovą nuo kiekvienos skirtingos darbo šakos. Komitetas tapo sudarytas po vieną nuo kiekvienos darbo šakos ir organizatoriaus, iš 7 asmenų.

Bosas, sugrįžęs ir ofiso, biskutį geresnėju nuotaikoj, pareiškė:

— Rytų atvažiuos iš kompanijos žmonės ir viską susitarsime, o dabar visi išstiskirstykite ir rytoj rytą į darbą!

— Ką mūsų komitetas j tai sako? — atsiliepė senyvas darbininkas.

— Mes tuojaus pasitarsime, — atsakė organizatorius.

Komitetas iš 7 asmenų ant galo stalo karštai kalbėjosi. Po kiek laiko atsistojo Antanas pradėjo:

— Draugai! Pradėję kovą neturime sustoti iki laimėsime. Jeigu mes grįšime į darbą be jokios raštškos sutarties, tai kompanija gali mus labai lengvai apgauti su visokiais prižadais. Palaukime, draugai, kada atvyks kompanijonai, tada mes su jais pakalbėsime ir padarysime sutartį, po kuria turės padėti savo garantiją.

— Aš manau, kad mes nieko nepralaisim eidami į darbą. Ryt vakare galėtume

padaryti sutartį, — atsiliepė vienas darbininkas iš kėrtės, netoli boso.

— Jeigu mes ryt rytą išeiname į darbą, tai iš darbo vietos gali lengvai sugraibyti mūsų komiteto narius ir veikslesnius darbininkus ir slapčiai išvežti, o be komiteto ir veiklesnių draugų bus daug sunkiau laimėti, — kalbėjo Antanas.

— Tada reikia leisti ant balsavimo, kas nori eiti į darbą, o kas ne, — atsiliepė balsas.

— Tą galime padaryti. Komiteto nariai stokitė ant kojų ir skaitykite balsus, — kreipėsi Antanas.

Valgykloje pakilo užimams ir aštrios diskusijos.

— Kurie sutinkate neiti į darbą iki bus padaryta tikra sutartis mūsų kempės komiteto su kompanija, pakelkite rankas, — garsiai šaukė Antanas.

Pakilo rankos kaip durtuvai. Komiteto nariai suskaitė ir vienas pranešė:

— Už neėjimą į darbą iki bus padaryta sutartis šimtas keturios dešimtys devyni balsai.

— Dabar kas norite, kad tuojaus grįžti į darbą, o sutartį daryti palikume, kada atvyks kompanijos žmonės, pakelkite rankas. Pakilo kur nekur ranka.

— Devyniolika, — beveik vienu kartu pasakė komiteto nariai.

— Tad, reiškia, milžiniška dauguma pasisakė už neėjimą į darbą kol bus padaryta užtikrinta sutartis. Devyniolika pasisakė užėjimą į darbą ir apie pora dešėtų darbininkų susilaikė nuo balsavimo, nedrįsdami išstoti nei vienon, nei kiton pusėn. Nelabai malonu, kad dar virš keturių dešėtų mūsų brolių darbininkų bijosi stoti į atvirą kovą už pagerinimą jų pačių darbo sąlygų. Bet aš manau, — tęsė Antanas, — kad tie mūsų broliai nestos į kovą prieš mus ir neis į darbą, kol mes laimėsime. Mūsų laimėjimas suteiks ir jiems palengvinimus...

— Rytų galiisėitės, praekitei maistinėnka, už šiandieninius darbus! — nebeapakėdamas darbininkų kalbų susūko bosas ir nusiakubino iš valgyklos.

(Bus daugiau)

Mrs. Nielson Sako King Valdžia Nenori Paisyti Kanados Žmonių Reikalų

(Taša)
Valdžia Ignoruoja Žmonių Reikalus

Yra dar vienas dalykas, kuris mano supratimu, yra labai svarbus. Mes karjuojame, kad išlaikyti ir praplėsti demokratiją. Geriausia vieta mokymui demokratinę principų yra mokykla, kur mokinais mūsų vaikų. Demokratijos turi būti mokymai mokyklose, jeigu mes norime išlaikyti demokratiją, nes demokratija buvo įsteigta su tuo supratimu, kad mes turėsime gerai išaukštintus žmones ir kad mes nuspręsimė savo reikalus per diskusijas. Šito mes negalime atsiesti, jeigu daliai mūsų žmonių bus atimtos teisės prie mokslo.

Neseniai Kanados Mokytojų Federacija išleido biuletinį, kuris, aš manau, gali būti įdomus gerbiamiems nariams. Man atrodė, kad geriausia kreiptis prie tų žmonių, dėl idėjų, kas liečia klausimą, kas turėtų būti daroma su apšvieta.

Minima federacija turi užtikrinti informaciją šiuo klausimu. Jinais sako, kad mokytojai yra susirūpinę tuo faktų, kad šandien Kanada eina tokiu keliu, kuris gali nuvesti į nepageidaujamą padėtį; ir kad mes neduodame savo vaikams tokios apšviestos, kokią turėtų duoti. Apšvieta gali geriausiai išgelbėti demokratijos laisvę, arba pražadyti ją.

Pasiūlymas, kuris turėjo būti pateiktas Dominionų ir provincijų atstovų konferencijai, turi savyje keletą pareiškimų apie Kanados apšvieta. Aš manau, kad Sirois raporte buvo pareiškimas, kad nekuriuose Kanados vietose apšvieta labai aplėsta ir kad valdžia viraiose provincijose turi ne vienodas programas. Štai ką aš randu tame pareiškimė:

"Dabartinė apšviestos finansavimo sistema Kanadoj yra tokia, kad tikrai dvi provincijos (Ontarija ir Britiši Kolumbijos) gali stoti šalia aukščiausių stovyčių Amerikos valstybių, kas liečia išlaidas kiekvienam mokiniui, tuo tarpu keturios provincijos (Nova Skotija, Saskačevan, Prince Edward Island ir New Brunswick) stovi šalia žemiausiai stovyčių Amerikos valstybių."

Toliau nurodo, ką apie 49 nuosimėlių visu mokytojų gauna mažiau negu \$770 j metus, kas yra mažiau negu vidutinė moterų mokytojų alga visuose Britų kraštuose. 1939 metais, virš 32 nuosimėlių Kanados mokytojų gavo mažiau negu po \$600 j metus.

Mokytojų federacija sako, kad Anglijoj 1914 metais, prasidėjus karui, Britanijos parlamentas paskyrė apšvietai veik

šešiais milijonais dolerių daugiau. Toliau nurodo, kad jų mamymu Kanados valdžia turėtų — aš tikiu, kad jie turi dideles teises šiuos dalykus nurodyti — paskirti nemažą sumą, jie siūlo \$10,000,000 j metus, apšvietai tose provincijose, kurios neišgali susilyginti su kitomis.

Aš žinau, kad daugelis žmonių mano, jog šis klausimas mažesnės vertės, negu industrinė produkcija dėl karo. Bet aš negaliu praeiti nepabrėžus, kad vėdant karą už išlaikymą demokratijos tokių dalykų aplėsti negalima.

Laikė šių debatų mes turėjome daug politikos pavyzdžių, bet man atrodė, kad šiais laikais svarbu ne politika, o valstybės reikalai. Mes turėtume galvoti ne vien apie dabartį ar kelius sekančius mėnesius, o apie ateitį; mes turėtume galvoti apie tas kartas, kurios po mūsų gyvens ir naudosis tais dalykais, už kuriuos mes šandien kovojame.

Darbo Žmonės Mažiau Valgo

Šios šalies vaikučiai kalbėti už save negali. Daugelis vaikučių po visa dominiją net nežino, kad jie neturi lygios progos su kitais; jie nežino, kad iš jų atimtos progos tapti naudingais žmonėmis dėl Kanados ateityje.

Kuomet mes pradėdame analizuoti vidutines kanadiečių pajamas, mes surandame, jog jų neužtenka, kad išlaikyti vaikus sveikais ir kad suteikti jiems atitinkamą išlavimą.

Kanados Agrikultūros Federacija yra pareiškus, jog nuo 1930 iki 1937 metų, tai yra per 8 metus, vidutinės vieno ūkininko įeigos buvo \$400.50, kai tuo tarpu industrinio darbininko įeigos buvo \$1,031. Tai didelis skirtumas tarp dviejų įeigų.

Aš manau mes turime suprasti, kad nei vienos, nei kitos įeigos neužtektinos išlaikymui sveikatos ir apšviestos standarto, reikalingo del mūsų žmonių. Neseniai Dominionų statistikos biuras studijavo darbininkų klasės šeimynų biudžetus. Jis išskėle viršūn, kokiose sąlygose gyvena darbininkų šeimynos, palyginus su kitomis.

Jie patiekė skaitlines, kiek šeimyna išleidžia maistui. Šeimyna su \$775 įeigų j metus išleidžia vidutiniškai po 17 centų vienam asmeniui po dieną. Šeimyna su \$1,000 įeigų j metus išleidžia maistui po 21 centą asmeniui po dieną. Šeimyna su \$1,400 įeigų j metus, 25 centus j dieną kiekvienam asmeniui. Šeimyna su \$1,600 įeigų j metus, 27 centus. Šeimyna su \$1,850 įeigų j metus, 28 centus j dieną kiekvienam asmeniui.

KADA ETIOPIJOS karalius Haile Selassie Tautų Sąjungoj protestavo prieš užsimojimą pripažinti jo kraštą Italijai, tai ir Anglijos atstovai visai nepasė. Bet dalykai taip susidė, kad tie patys anglai turėjo išvyti italus, kuriems jie buvo pripažinę Etiopiją. Ir leisti karaliui užimti savo sostą. Cia matote (dešinėj) patį karalių Selassie ir karalienę su ūniukais ir tarnaitė. Salassie jau Etiopijoje ir rengiasi užimti sostą, o Selassienė Londone, Anglijoj.

galima gauti. Privatiškai namuose siūti nebuvo leidžiama be trijų metų mokslo Klaipėdos mokyklose.

"Vieną sykį užėję vakare trys vyrai ir rado sūvaną. Jie norėjo užblombuoti jos mašiną. Ji nurodė, kad siuva sau, bet jie nereikalavo parodyti, kur ji dirba ir lūdydą. Jie pasinėst pas žyda, pas kurį reikardėis dirbdavo. Nors jis buvo sukats samdytojas, tačiau paliūdyjo, kad ji prašėsi pasilikti namie pasitaityti savo drabužius. Tai vokiečių agentai paliko jos mašiną neužblombuota.

"Kuomet buvo perversmas Klaipėdoj (užėmė vokiečiai), ji manė pasilikti, bet neturėjo kaip gyventi; maistas pusiau pabrango, o darbai sustojo. O tuo tarpu buvo nemokama transportacija visiems emigrantams iš Klaipėdos. Tai ji aplėdo Klaipėdą ir atvyko atgal j provinciją, ir taip gyveno diena iš dienos, kol Smetonos valdžia buvo išvyta. O šandien matote iš jos laiško, kas ji yra."

Štai jos laiškas: "Dabar aprašysiu, kaip aš gyvenu dabartiniu laikų. Žinau, esu dabartiniu gyvenimu patenkinta, tik labai gaila, kad esu 32 metų, o ne 20 arba 18 metų, nes turėčiau daugiau energijos. Mat dabartinis gyvenimas reikalauja iš manęs daug energijos, o aš kaip tik esu pasilpusi, nes jeigu tik bent kiek pasirūpinu, tai tuojais naktį negali užmigti. O kuomet naktimis neužmiegu, tai labai blogai jaučiuosi diena, kada turiu daug dirbti protiniai.

"Dalykas tame. Aš dabar dirbu valstybinėj siuivykloj. Žinoma, su savo mašina. Bet mašiną gražins, kuomet viską sutvarkys. O mūsų siuivykla susidaro iš 300 žmonių, gana gerai įrengta.

"Aš dabar esu labai gyva ir drąsi, netokia, kaip tu palikai. Taip, kad visi mane skaito gyvasia visoj dirbtuvėj.

"Mūsų siuivykloj siuvas suknelės, bet yra ir baltinių, vėrinėkvėviršutinių, skyrius. Tai tą baltinių skyrių j pavedė man tvarkyti. Jame dirba 25 darbinės. Aš skaitaus brigadyrė. Turiu joms išduoti darbą ir prisiimti ir bendrai vesti visą tvarką. Ir dar išrinko j viso fabriko vyriausį komitetą, j kurį jeina penki asmenys, 2 vyrai ir 3 moterys. Vyrai iš administratorių,

Laiškai iš Lietuvos

Žemiau talpinamą laišką mums prisuntė draugas A. Stankevičius iš New Westminster, B. C. Apie savo seserį, kurios laišką skaitysite, draugas rašo sekančiai:

"Aš apleidamas Lietuvą vasario 28 dieną, 1928 metais palikau seserį tarnaujant pas ūkininką, be drąsos ir mokslo (mes jaunystėje visi vargiai galėjome

pasirašyti pavardę). Po trijų metų aplėdo ūkininkus ir išvyta Kaunau ieškoti darbo. Bet darbo nebuvo. Ji rado tik vargus, šniap taip pradėjo mokintis už siuvėją. Negalėdama pragyventi iš siuvėjos darbo Kaune, ji nuvyko j Klaipėdą. Bet tenai dar blogesnis gyvenimas buvo. Kai kada teko apsieiti su vienu valgiu j dieną. Darbo nebuvo

patenkinta būciau tai girdėti. Šis tyrinėjimas parodo, kad metai atgal apie 85 nuosimėliai mūsų žmonių buvo priversti gyventi daug blogiau, negu gyvenimo standartas reikalauja. Aš jaučiu, kad dabar turės panašios sąlygos gyventi dar didesnis skaičius žmonių. O jeigu taip, tai kaip mes galime tikėtis, kad žmonės parodytų didesnes pastangas, kad ir kažkaip norūtų, kuomet jie negali suteikti savo šeimynoms tinkamo maisto išlaikymui sveikatos, reikalingos del didesnių pastangų?

Tas neįmanoma. Kuomet šios didelės sumos skiriamos, aš manau, kad valdžia turėtų užvesti sveikatos programą šioj šalyj, taipgi paskirti tam tikrą sumą apšvietai, kad būtų galima paventi paramos reikalingas provincijas.

Reikalinga išleisti keletą pareidymų, pagal kuriuos būtų galima pakelti žmonių įeigas iki tokio laipeno, kad būtų galima palaikyti žmonių sveikatą. (Bus daugiau)

o mes iš darbininkių. "Tai aš manau, kad puikiai suprasi, kodėl man reikalinga energijos. Aš manau, kad tu puikiai žinai, ko reikalauja tas visas darbas. Nes jeigu darbininkai pasitikėjo mums, tai mes turime tinkamai tą darbą atlikti. Taip kad aš dieną darbe turiu įtemptai rūpintis, kad darbas sekmingai eitų. Taip pat ir iš darbo parėjus mintimis gyvenu tarpe savo bendradarbių ir planuoju, kad tinkamai ir sekmingai eitų darbas.

"Tai tiek aš turėjau parašyti apie savo gyvenimą."

Žemiau talpinamą laišką gavo Matas Leščinskas, Lethbridge, Alta., nuo savo brolio Albino Leščinsko. Laišką dedame praleisdami grynai asmeniškas vietas:

"Pilnai suprantu tavo norą daugiau žinoti apie savo gimtąją gustą ir gimines. Juo labiau, kad toji tavo gimtoji gustą, mūsų nuolatine gyvenamoji vieta, randasi labai arti, kur viskas graunama ir naikinama.

"Jdomiausia tau, kaip mes ir mūsų davatkos jaučiasi rusų valdžioje. Mes gi nesam rusų valdžioje — patys valdomės, rusai tik nurodo kelius, kuriuos geriau prieiti prie socialistinės santvarkos. J tavo pastatytus klausimus apie karo laimėjimus ir vieno ar antro pergales negaliu atsakyti. Viena, ką nesu pranašas, antra, dabar laiškiu cenzūruojami ir ne viskas galima rašyti, kas j galvą ateina. Manau, jums Kanadoj taip pat žinoma, kad rusai laikosi neutralios politikos ir nesirengia j karą stoti. Ji pasirėngusi tik savo teritoriją ginti. Kitaip sakant, Rusijos dabar tuo vardu nebegalima vadinti, nes ji vadinas Tarybų Socialistinių Respublikų Sąjunga (TSRS), j kurią jeina ir mūsų respublika.

"Pas mus daug naujo įvyko. Nacionalizuotos imonės, fabrikai, prekyba, didesni namai; pradedta žemės reforma, paliekant didžiausią normą 30 ha. Dvarininkams, baudžianinkų ai-niams, nepalikta žemės nei pėdos. Prie tokių dvarininkų mūsų valsčiuje priklauso Liubarškio Karpis, Butrimai, Naudvaris. Nevežnikai su pusinėju ir kiti. Atėmė ir nuo mūsų Jono kas buvo virš 30 ha. Taip pat ir švogerio Byro dirbtuvė nacionalizavo be atlyginimo.

"Be to, įvesta civilinė metrikacija, valstybiniu mastu nešvendiamos bažnytinės šventės (Karlėdas dar šventė), kunigams atimta žemė, paliekant tik po 3 ha. Visa tai žinodamas gaili suprasiti, kaip jaučiasi mūsų krašto žmonės, nesuprantanti socialistinės esmės ir gyvenantieji siaurais asmeniniais interesais. Neaišku ūkininkams, kurie savo sumanumu ir muskulyjėga su kultūrinio pelno turėtojai, ganant karvės skėsdavo, neisku ir tokiems Byrams, kodėl iš jų atėmė tai, ką jis sunkiu darbu vyriausį komitetą, j kurį jeina penki asmenys, 2 vyrai ir 3 moterys. Vyrai iš administratorių,

kada anoks ūkininkas arba šaltkalvis dar vadinamas buože, išnaudotoju ir kitais negražiais vardais.

"Taip, po šio imperialistinio karė pasaulis persivers. J kurią pusę — ateitis parodys. Bet atgal žmonija nesirita — ji eina pirmyn. Aišku, bus surastas būdas tautos taip sugyventi, kad nereiktų žuodytis. O toks būdas šiuo metu yra pas mus esančioj santvarkoj. Jau ir šandien dėkotos santvarkos mes turim ramybės. Be to, karviaujantis pasaulis alksta, šala ir vargsta, o mes, išskyrus smulkmenas, turime visokių, gyvenime būtinų prekių ir produktų. Tiesa, kai kas, lyginant su uždarbiu, perbrangu, bet vertis visi dirbantieji piliečiai gali. Be to, mūsų mažas kraštelis dabar daug ekonomiškai išlošia, nės vystosi pramonė, paleidžiami j darbą visi stovėjusieji fabrikai; žemės ūkiui ateitis taip pat šviesi. Turėsim kur padėti aukštai mūsų išvystytos gyvulininkystės produktus. Šis persilaužimo metas, o vėliau j kolektyvinius (kolchozus) ūkius būrimasis mūsų žemės ūkiui, ypač gyvulininkystei, turės ir neigiamos įtakos. Juo labiau turint galvoj, kad mūsų kaimo žmogus stipriai prisirėjęs prie sąnosgyvės. Bet vėliau reikalas susitvarkys. Žodžiu, gyvenam naujus laikus — socialistinės santvarkos klėrimosi laikus. O tie laikai aprašyti laiške sunku. Tai galima tik jausti čia pat gyvenant."

"Pasikeitė mūsų valstybės ir išorė. Nebeturim trispalvės vėliavos, himno, vyties, bet turime sostinę Vilnių. Nebėra ir to vardo, kurj turėjo mūsų valstybė — dabar ji vadinas Lietuvos Tarybų Socialistinė Respublika arba sutrumpintai — LTSR.

"Šiuo metu eina tarp mūsų respublikos ir Vokietijos piliečių pasikeitimas. Iš mūsų išvažiuoja ne vien židri vokiečiai, bet dalis ir lietuvių, jungtuvėmis susirusių su vokiškimos šeimynomis. Suprantama, daugeliu nesuprantama, kaip bus galima verstis socialistinėj santvarkoj, kur nerdirbantieji nevalgo."

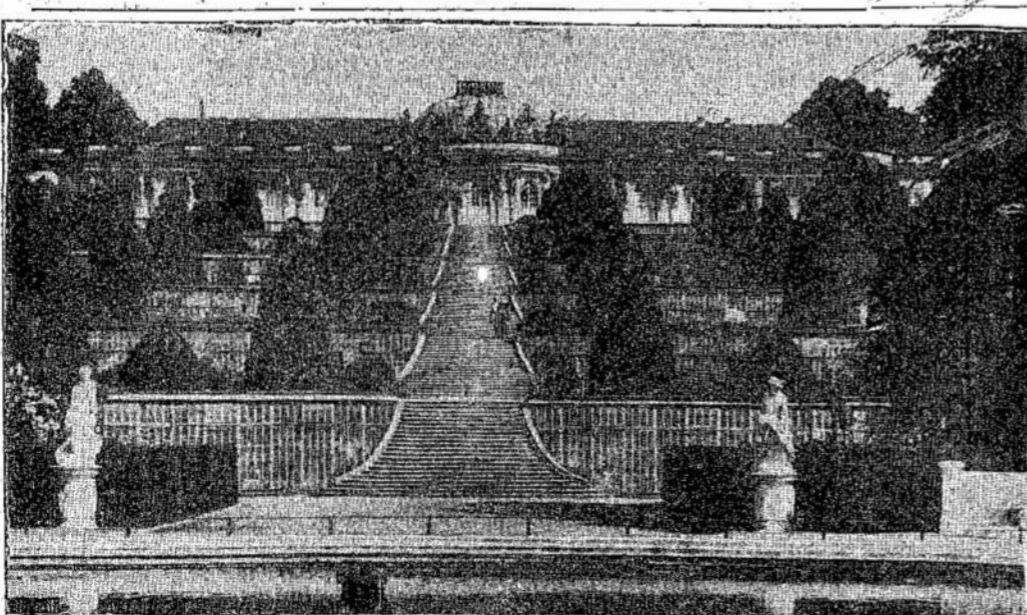
"Tiesa, pirmiaū del bažnyčių. Bažnyčios neuždarytos ir jų nekąs nemano uždaryti, bet jos paliktos tik tikintiesiems. Bažnyčia j valstybės ir mokyklų reikalus jokios įtakos nebetruti. Kaimas tikl ir švenčia kaip nori."

"GARNIO" DOVANA

MONTREAL, Que. — Pastaraisiais metais mūsų kolonijoj tikrai užderėjo "garniai." Jie apdovanojo visą eilę šeimynų šeimynine laime, kam palikdami jėpidinį, o kaip kam jėpidinę. Pasukinių savaičių laikotarpyje "garnio" dovanoms buvo apdovyanoti dd. Garneliai ir Ruteilonai. Kaip vienai, taip ir antrai šeimynai paliko po dukrelę. Jums jaunieji tėveliai nuo savės linkiu kuopasekmingiausiai auginti savo dukreles.

Dabar suir ir pagalvokite kėly, kad j vandenynu gai ir laivinko, kad su laivyną per būdu nebūt kariuomenės 300,000 tūk kare, Jungti pon buvo pe nus savo ka laikų Jungt transportui valstybių la gabeno nevie tų uostų, k ruošę priimtai apginklu Vokietijos la buvo sunaikė Atsitikime dalykai stov dėtyje. Cia j simušti kelias įveikti Amer lėti visas minas, pripilma j sudat lyti sau kelis ir savo kari paskul be pel liniją ir gabe riuomenės ir

Report. LIAUDIŲ balsas Rašo Tikrai Tiesa

PEREITĄ SAVAITĖ ANGLIJOS BOMBERIAI SMARKIAI BOMBARDAVO BERLYNĄ. Net vokiečiai buvo priversti pripažinti, kad Anglijos bombieriai smarkiai apkūlė Berlyną. Šiuo sykiu Anglijos bombieriai numetė bombas ir ant gražiujų ir įžmių u Berlyno pastatų ir aikščių. Kairėj matote Potsdamą, Fredriko Didžiojo palocius, kuriuos gerokai apgruvo numestos bombos. Dešinėj — Brandenburgo vartai ant Unter den Linden gatvės, kurie irgi skaudžiai nukentėjo. Jie buvo bombarduoti ir anksčiau. Anglai sako vokiečiams: "Paragaukite ir jās tų vaitų, kuriais šeriate kitus."

AR GALI HITLERIS UŽKARIAUT AMERIKA?

Dabnai tuo klausimu girdisi žmones kalbant ir reiškiant įvairias nuomones. Kad tokios kalbos eina žmonėse, visai nenustabu, nes patys Amerikos valdytojai propagandos tikslu jas paleido sąkydami, kad jeigu Hitleris užkariaus Europą, Amerika bus sekanti. Daugelis tokiame dalyje patiki. Ant kiek šis dalydas gali būti teisingas, reikia pažūrėti į faktus, kurie aiškina ar iš tikrųjų Hitleris militariniai gali Ameriką užkariauti.

Visų pirma turėtų būti įsitemyta, kad vien Jungtinės Valstijos savo žemės plotu ir gyvenotojų skaičiumi yra didesnės, negu drauge paėmus visus Hitlerio užkariautus kraštus Europoje. Jungtinės Valstijos yra 130 milijonų gyventojų, o Hitlerio užkariautuose kraštuose (neskaitant Jugoslavijos) viso 110 milijonų. Be to, tuos visus kraštus Hitleris užkariau po vieną atskirai, ne visus vienu kartu. Visa ką jis turėjo daryti, tai tik paleisti savo mechanizuotą dalis per jų rubežius, nesusiduriant su vandenynų kliūtimis. Ten kur pastačia platusis vandens kelias, Hitleris pasirodo bejėgis, ką ryškiai parodo Anglijos kanalas. Na, o prieš vieną Angliją Vokietija yra didesnė. Patoje Vokietijoje yra 80 milijonų gyventojų, o Anglijoje tik 50 milijonų, bet vis vien Hitleris nesiryžta ant Anglijos užpuolimo daryti. Kas kita atsitikime užpuolimo ant Jungtinių Valstijų ar Kanados. Čia skiria nuo Europos ne 23 mylių kanalas, bet didysis Atlanto vandenynas su 3,000 mylių kelio, ir prieš jį stovėtų ne 50 milijonų gyventojų, bet 130 milijonų ir sveiki ir galingi laivynai.

Nežinrnt kaip Hitlerio armija gali būti galinga ir mechanizuota tokiame užpuolime ji susidurtų su šimtais kitų kliūčių. Užpuolime ant Lenkijos, sakoma, Hitleris naudojo vieną milijoną kariuomenės, o užpuolime ant Belgijos ir Francijos — du milijonus. Daleiskime, kad Hitleris ir visi kiti fašistų vadai būtų ant tiek kvaili ir prieiti išvados, kad Ameriką galima bus užkariauti su vienu milijonu kariuomenės. Dabar, ką dėt to sako militaristai? Jie sako, kad vienam milijonui kariuomenės apginklavimui, panašiai kaip Hitlerio armija yra ginkluota, reikia virš 44,000 įvairaus dydžio kanuolių; virš 100,000 automobilių ir motorciklų; nemažiau 4,500 tankų ir apie 10,000 orlaivių.

Tokiai armijai išlaikyti kas diena reikia sunaudoti nemažiau devynių milijonų svarų maistą, mašinerijai nemažiau kaip 150,000 galonų aliejaus ir nesuskaitomą daugybę šovinių.

Dabar suimkite tą visą krūvon ir pagalvokite, kokia laivyno reikėtų, kad tą visą pergabemus vandenynu 3,000 mylių. Strategai ir laivinkystės žinovai sako, kad suėmus viso pasaulio laivyną per vieną mėnesį jokiū būdu nebūtų galima daugiau kariuomenės pergabenti, kaip 300,000 tūkstančių. Praeitame kare, Jungtinės Valstijos Europai buvo perkėlusios du milijonus savo kariuomenės. Bet tuo laiku Jungtinės Valstijos tam transportui naudojosi dvilikos valstybių laivynu, kariuomenę gabeno nevienu sykiu, į paruoštą uostą, kur juos laukė pasiruose priimti ir ne taip jau pilnai apginkluotą. Dar daugiau, Vokietijos laivynas tuo laiku jau buvo sunaikintas.

Atsitikime Vokietijų invazijos dalykai stovėtų visai kitoje padėtyje. Čia jie turėtų pirma prasmuėti kelią iš oro ir vandeny, įveikti Amerikos laivyną, nugabėti visas vandenynė prisėtas minas, priplaukę prie uosto pirma jį sudaužyti, paskui pravalioti sau kelią ir tik tada užimti ir savo kariuomenę išsodinti. Ir paskui be pertraukos išlaikyti tą liniją ir gabenti į ją nejuos kariuomenės ir t.t.

Karo žinovai sako, kad vieno žmogaus pergabimui reikėtų nemažiau septynių tonų krovinių. Tuo būdu 100,000 (dešimtos milijono dalies) kariuomenės pergabimui reikėtų nemažiau 150 laivų. Apart to turėtų gabenis nesuskaitomą daugybę orlaivių, kurie galėtų įveikti Amerikos orlaivyną, karo laivus, kurie galėtų įveikti Jungtinių Valstijų laivyną, minagaudžių, kurie galėtų išgrabyti minas. Tas sudarytų nemažiau 150 įvairių rūšių karo laivų.

Dabar įsivaizduokit tokią armadą plaukiančią Atlanto vandenynu 3,000 mylių su 100,000 užkariavimui Jungtinių Valstijų. Absurdas!

Kiti propagandistai vengdami susidurti su panašiais faktais, sako, kad Hitleris galėtų įsivirtinti pirma Brazilijoje ar kur kitur, ir tada pulti Jungtines Valstijas. Bet įsivirtinimas Brazilijoje ar Grenlandijoje tos visos išsivaizduojamos armados vandenyno kelią padarytų ne tris tūkstančius, bet 5,000 mylių, o paskui visos Brazilijos džunglių perkeliavimo kliūtys, kas sudarytų nepalengviniama, bet apsunikinama.

Aiškiniai matosi, kad daleidimas, jog Hitleris militariniai gali užkariauti Ameriką yra niekas daugiau, kaip iliuzija, fantasmė iliuzija.

Žinoma, klausimas visai kitaip stovi su Hitleriniais įtakos išgalėjimu. Jeigu Hitleriui pavyktų fašistinę propagandą paskleisti ir politiniai įsivirtinti nežūrint kur, ar Brazilijoje, ar Kanadoje, ar Jungtinėse Valstijose, tada jam nereikėtų ten milžiniškos armados siųsti vandenynu. Jis savo galią galėtų įgyti ir šią šalį pavergti vietinių fašistų pagalba, ką jis yra padaręs su keleto šalių Europoje. Bet tai čia jau kitas klausimas, ir kad tą kelią Hitlerio pastojus reikia visiems prognozyvams žinomoms tvirtinti ir vieningai laikytis už savo demokratines teises, neleisti, kad kas jas panaikintų ir bendrai

JUGOSLAVIJA yra kalnuotas kraštas. Po kalnus trunkytis su tankais visai negalima. Prie kalnų pritaikytos tam tikros kanuolės, kurių vieną matote atvaizde, ir traukiamos pačių kareivių.

Kas Tas W. A. Kardash, Kandidatas į Manitobos Provincijos Parlamenta

WINNIPEG, Man. — Tur būt visi winniegiečiai girdėjote, kad Winnipegie darbininkai nominavo provincinį Manitobos seimelį leitenantą W. A. Kardash. Tačiau, manau, ne visi žinote kandidatą gyvenimą ir darbus del darbo žmonių. Už tai čia aš patiesiu nors keletą davinų, kurie buvo paskelbti rinkiminio komiteto.

W. A. Kardasho gyvenimas — kelionės, prakalbos, rašymas, mokymas kitų ir savęs lavinimas, kovą prieš fašizmą ir už demokratiją ir t.t.

Plitimas fašizmo beveik po visą pasaulį jį labai nervavo. Išgalėjimas hitlerininkų Vokietijoje ir paskui persekiojimas darbo žmonių, Italijos fašizmo karas prieš Etiopiją ir užgrymo politiką, vesta demokratinių valstybių valdžią, — išsaukę pas jį didelę pagiežą prieš fašistus ir jų rėmėjus. Kada jis kalbėjo į farmerius, jis nekaltėjo tik apie kviečius, morkedžius ir pašalpa, o ir apie kovą prieš fašizmą ir užgerinimo politiką.

Pas jį galvojimas ir vykdyimas nebuvo atskiri dalykai. Kada fašistinis plėšimas išsivystė į karą prieš liaudišką Ispaniją, jis jau

demokratiją ir t.t.

Rinkimai įvyks balandžio 22 dieną.

Jis stovi už spaudos ir žodžio laisvę, už unijines algas darbininkams, už teises organizuoti unijas, už pagerinimą būvio neturintiems ūkininkams, už \$1.25 už bušelį kviečių, už panaikinimą mokesčių mažiau uždirbantiems darbininkams.

Korespondentas

SUSIPAŽINKIME SU KANADOS ISTORIJA

(Tąsa)

Kovą už Keturioliktą Koloniją

Istorija nurodo, kad 1775 metais amerikiečiai buvo arti užkariavimo visos Kanados. Reikėjo tik paimti Kvebeką ir visa Kanada būtų perėjusi į amerikiečių rankas. Bet jie neįstengė tai padaryti.

Lapkričio 16 dieną, 1775 metais, 15 metų po kovų Abrahamo lygumoje, Švento Lauryno upe plaukę nedengtas į banginį panašus laivas linkui Sorel miesto. Priešakyje sėdėjo Kanados gubernatorius Sir Guy Carleton, apsirėngęs francūzių kaimiečių rūbais. Kaip jis, taip ir visa igula užsilakė labai ramiai. Mat abiejose upės pusėse buvo matyti amerikiečių kempės, iš kurių rūko dūmai. Jeigu amerikiečiai pastebėtų, kad šiuo laivu plaukia Kanados gubernatorius, jie sumtu jį. Bet laivas praplaukė pro amerikiečių kempes ramiai ir už dviejų dienų pasiekė Kvebeką.

Bet ir čia situacija buvo neauki. Nes Kvebeko tvirtovė vienintelė vieta Kanadoje, nuo kurios plėvesavo anglų vėliava. Pirmeniais metais trylika amerikoniškių kolonijū sukilo prieš Angliją. Dvi amerikiečių armijos buvo atsiųstos į Kanadą, kad priversti Kanadą tapti keturioliktą Amerikos Sąjungos kolonija. Viena, brigados generolo Ričardo Montgomery, buvusio Britanijos karininko, vadovybėje, užėmė Montrealą, tik viena diena vėliau po Karltono išbėgimo, ir greitai laiku maršavo linkui Kvebeko. Kita, vadovaujama pulkininko Benedikto Arnoldo, artinosi prie Kvebeko iš Pietų, atsižvelgusi į Maine. Kuomet Karltonas atplaukė į Kvebeką, Arnoldo armija jau matė Kvebeko tvirtovę. Už kelių dienų abidvi armijos susijungė ir apsupo Kvebeko sienas.

Užpuolimas ant Kvebeko prasidėjo prieš pat Naujus Metus, 1775 metais. Nakties metu, sniegant, Montgomery su savo vyrais puolė ant Kvebeko ir uždavė didelį smūgį gynėjams. Pats Karltonas buvo sužeistas. Tačiau Kvebeko gynėjai neištriko. Per kontraktą, jie užmušė nemažai amerikiečių ir patį jų vadą Montgomery. Kvebekas liko nepaimtas.

Amerikiečiai laikė apsupę Kvebeką iki pavasario. Tuo metu juvo keletas mažesnių susikirtimų. Gegužio 6 dieną Kvebeko gynėjams pribuvo pagalba iš Anglijos. Amerikiečiai skubotai pabėgo. Apie metų galą visi amerikiečiai buvo išvaryti iš Kanados. Taip tai užbaigė amerikiečių pastangos padaryti Kanadą keturioliktą Amerikos kolonija.

Lojalistų Perkėlimas į Kanadą

Kada britai užkariavo Kanadą 1760 metais, britų Kanadoje buvo labai mažas skaičius. Jie rado apie 70,000 Kanados francūzių, apsigyvenusių Švento Lauryno upės pakraščiais. Ontarijoje buvo visai neapgdyvinta, išskyrus mažas kolonijas Kingstone (tuomet vadinosi Cataragi), Niagaroj ir Detroito. Bet nežūlgo įvyko "katastrofa", kuri prisidėjo prie Kanados apgyvendinimo britais.

Nors amerikiečiai negalėjo užkariauti Kanados 1776 metais, tačiau jiems pavyko, 1783 metais, nusikratyti jungo, kuris rido juos prie Anglijos. Kontinentinis Kongresas trylikos Amerikos kolonijū liepos 4 dieną, 1776 metais, paskelbė nepriklausomybės deklaraciją ir, po Jurgo Vašingtono vadovybėje, Kongreso armijos, su Francijos pagalba, priverstė Didžiąją Britaniją pripažinti nepriklausomybę toms kolonijoms, iš kurių pusku išsivystė Suvienytos Amerikos valstijos.

Sioj kovoj, tačiau, amerikiečiai nebuvo vienų pažiūrų. Dalis amerikiečių stovėjo už Didžiąją Britaniją. Įvyko ilgas civilis karas, po kurio Britanijos šalininkai buvo persekiojami, jų turtai konfiskuojami.

Britanijos valdžia, norėdama juos apginti, daugelį jų perkėlė į Kanadą. Jie buvo apgyventi pajūrinėse provincijose. Labai daug apsigyveno Švento Jono upės pakraščiuose. 1784 metais jiems buvo leista sudaryti New Brunswiko provinciją. Apie 10,000 apsigyveno Kvebeko provincijoje. Nekurie patraukė į Kanados gilumą, į Ontarijos provinciją, ir apsigyveno prie Ontarijos ežero. Jie, kartu su Niagaros ir Detroito gyventojais, buvo pirmaisiais Ontarijos gyventojais. Tuo metu Ontarijos provincija buvo vadinama Aukštąja Kanada.

Siu nauju Kanados gyventojų įsikūrimas Ontarijoj buvo sunkus. Viena, jie buvo atgabenti veik be nieko ir turėjo įsikurti miškuose, kur niekas pirmiau negyveno. Kita, jie buvo įpratę gyventi Amerikoje prie daug šiltesnio klimato ir geresnių sąlygų.

Per keletą pirmųjų metų jie vedė baisią kovą su gamta už egzistenciją. 1788 metais, kurie buvo sunkiausiai, daugelis lojalistų išmirė badu. Bet jie visus sunkumus nugalėjo. O jau 1791 metais, Aukštutinėje Kanadoje buvo matyti gražių ūkių, kelių ir kitų ženklų, jog čia gyvena žmonės.

Taip tai prasidėjo gyvenimas Ontarijoj. Kita, tokie tai buvo tuo metu santykių tarp amerikiečių ir britų, kurių kovos garsiai nuaidėjo ir Kanados miškuose. Gerai, kad dabar santykiai tarp amerikiečių ir kanadiečių labai draugiški jau per ilgą laiką.

(Bus daugiau)

BALKANAI, KUR DABAR VYKSTA DIDELIS KARAS. Stambi juoda juosta rodo, kur Anglijos ir Graikijos jėgos sudarė frontą tikėjosi atlaikyti vokiečių ofensyvą. Tamseenės vietos reikią vokiečiais ir italais užimtas vietas, bet šiuo metu jos jau neatitinka tikreneybi, vokiečiai yra užėmę daugiau, negu parodo. Angliai ir Graikai pasitraukė atgal.

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas
Sūnių ir Dukterų K. L. S. P. Draugijos 1-mos kuopos susirinkimas įvyks sekmadienį, balandžio (April) 20 d., 2 val. po pietų, draugijos svetainėje, 160 Claremont St.

Visi draugijos nariai kviečiami atsilankyti į minėtą susirinkimą, nes bus daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi, kurie esate paskolė pinigių del namo, atsineškite laikinas rasytes išduotas komisijos, jos bus pakelčiamos ant Paskolos Lapų, kuriuos išduos 1-mos kuopos komitetas.

Draugė Šermukšniė aukavo del svetainės \$1.00.

Draugas Antanas Bagdonas atsilankęs į draugijos namą "ūzfundžio" visą keisla "papsio" svetainėje esantiems nariams ir dar paaukojo \$2.00 del draugijos namo.

J. Keveža
Kuopos sekretorius
230 Dovercourt Rd.

Sokiai

Sūnių ir Dukterų Draugijos 1-mos kuopos name, 160 Claremont St., ateinantį šeštadienį, parengimų komisija ruošia šeimyniškus šokius.

Pradžią 8 val. vakare.
Parengimų Komisija

Montreal, Que.

Labai Idomi Operetė

Montrealo Lietuvių Jaunimo Choras ir M. L. Sūnių ir Dukterų Pašalpinės Draugijos Orkestras ateinantį sekmadienį, balandžio 20 d., Cekošlovakų salėje, 415 St. Catherine Str. E., perstaps labai gražia operetė "Ausrai Auštant." Operetė yra pačių choro narių sustatytą; daug gražių dainų ir senų laikų papročių.

Visi Montrealo ir apylinkės lietuviai nepraleiskite šios progos, nes paskutinis toks perstatymas šiame sezone. Ūžtikrinu, atsilenkite nesigailėsite.

Įsigykite pakvietimus iš anksto. Gerai įsitvarkykite laiką ir vietą. Pradžią 2 val. po pietų. Iki pasimatymo.

Rengėjas

Sudbury, Ont.

Sudburičių Domei

Šiuo metu skelbiame, kad SDKL SPD 3 kuopos susirinkimas įvyks balandžio mėn. 20 d., 1 val. po pietų, pas Kazokevičius. Kviečiame visus dalyvauti.

Valdyba

Kas Bus 27 Balandžio

MONTREAL, Que. Šios kolonijos M. L. S. ir D. P. Dr. jos meninkai su parengimų komisija ruošiasi nepaprastam koncertui, kuris susidės iš veikalų, muzikos ir dainų. Vienu žodžiu bus įvairūs ir ant tiek pat idomūs. Reikia pažymėti ir tą faktą, kad veikalas yra sukurtas šios draugijos vienos narės, kuri meno srityje per metus eilę yra daug pasidarbavusi ir turi nemažai prityrimo, todėl neabejotinai, kad ji mokėjo sugabiai sukurti veikalą, kuris ras gerą atbalsį žiūrovuose.

Smulkiau apie programą, veikalų turinį ir pačių autorę turėsite progos susipažinti greitoje ateityje. O dabar tik trumpai pranešu, kad jau iš kalno ruošumetės šiam nepaprastam koncertui, kuris atsisbus balandžio 27 d., Dom Polesky salėje (Frontenac str., netoli Ontario str.). Report.

Tel. WA. 5370

Harry R. Ranks Company

GRABORIUS

Patarnauju miestė ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby. Laldotuvė net \$55.00 pigumo

455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

Winnipeg Lietuviai Atsiveikino su Bukausku ir Petroniu

WINNIPEG.—Winnipegą pastaruju laiku apleido du veiklūs draugai, M. Bukauskas ir A. Petronis.

Kalbant apie draugą M. Bukauską, tenka pažymėti, kad jis būdamas nuolatiniu Winnipege gyventoju nuo 1935 metų, priklausė prie Winnipegio lietuvių draugijų ir dirbo jose su dideliu atsidaivimu.

Todel, kada buvo sužinota, kad draugas M. Bukauskas rengiasi aplieiti Winnipegą ir vykti į Ontariją, tuojaus buvo surengtos išleistuvės balandžio 6 dieną, kurias susirinko beveik visų Winnipegio lietuvių ir lietuvės.

Darbščios šeiminkės pakvietė visus prie arbatės ir skanių užkandžių. Po užkandžių, pirminkaujant draugui M. Vidrukui, sekė prakalbės. Nuo Kliubo kalbėjo J. Palilinas, nuo SDKL SPD kuopos W. Steponavičius, nuo LLD kuopos M. Widrukas ir nuo moterų draugė Samulaitienė.

Kalbėtojai išreiškė draugui Bukauskui padėką už pasidarbavimą Winnipegio lietuvių organizacijoms, palinkėjo laimės ateityje ir įteikė dovaną nuo visų winniepiečių. Tuo pačiu laiku nuo LLD kuopos narių buvo įteikta dovanai draugui A. Petroniui, kuris taipgi buvo pasirengęs vykti į Rytus.

Tenka pažymėti, kad Petronis, kaip ne nuolatinis šio miesto gyventojas, neturėjo progos pasidarbauti winniepiečių tarpe tiek, kiek Bukauskas, bet per eilę metų, apsisotojus Winnipege tam tikrais laikotarpiais, jis būdavo apraunamas darbu, ypač algiečių, nuo kurio jis niekad neatsisakydavo. Už tai aldiečiai išreiškė jam draugišką padėką ir palinkėjo laimės ateityje.

Išleistuvių vakaras užsibaigė lietuviškais šokiais, griežiant Jasilionui. Visi išsiskirstė patenkinti.

Moterims — šeiminkėms už skanius užkandžius ir patarnavimą ir Jasilionui už pagriežimą visų vardu tariu ačiū. O draugam, Bukauskui ir Petroniui, kurie ant rytojaus apleido Winnipegą, palydėti daugelio draugų ir draugių, linkiu gero pasisekimo.

Koresp. P. G.

Pardavimui

Gera Proga

Parduodu 50 akierių farmą su gerame stovyje budinkais, gerom sąlygom. Visa žemė pirmos rūšies su dideliu sodu. Farma randasi ant Erie ežero kranto prie pat maudynių (byčių).

Geras biznis su viščiukais, kiaušiniais ir daržovėmis. Netoli Dunville miestas. Į pietus nuo Lowbanks už trijų mylių Mowhoppint miestas.

Joe Jutulius

R. R. 2

Lowbanks, Ont.

Pasinaudokite proga Parduodu arba išnuomuoju gerom sąlygom trijų aukštų, aštuonių kambarių namą. Vandenių apšildomas, kietėjo medžio grindys ir visas namas gerame stovyje.

Taipgi parduodu radio, skalbimo mašiną, gąso pečių ir kitus baldus.

Kreipkitės:
1168 College St.
Kampus Sheridan Ave.
Toronto.

Jugoslavijos kariai poilsio metu.

BOLESLOVAS NIEMCHYK

SAŽINĖS APYSKAITA

Vaidas Iš Buvusios Lenkijos Gyvenimo

(Pabaiga)

Girdėjau, kad p. Jonas Pilsudskis, tikras "didžiojo" ūsuočio brolelis, kitados finansų ministris ir banko direktorius, bolsėvikų Vilniuje areštuojamas, paklauskęs: "už ką?" Gave atsakymą: "gana, brole, priėdiei ir prigėrei, laikas pereiti pas mus valgyti." Noriai paspausčiau komisarui ranką, kad taip trumpai išaiškino vienam "tautos vadui" tą tiesą: kad krašte, kur valstietis prieš rugiapūtė badauja, kur valstietis vaikais nežino cukraus skonio, o žiemą krašte su akseliu laikomas, kad šilčiau būtų, nes neturi drabužių, kur žmonės gyvena vištydėse ir rūsyse, kur karo metu kareivius siunčia prieš tankus su benzino buteliu ar kardais — tokiam krašte ministerių ir direktorių algos po kelis tūkstančius zlotų per mėnesį — kriminalinis nusikaltimas. Jeigu dar pridurti, kad savo tarnybą gavo neturėdamas jokių kvalifikacijų, iš savo broliuko ir jo kiškos, kaip iedragė pagrobė valdžią taip, kaip vidnaktį pagrobia iš pavėlavasio praivio portfelį koks vagisplėšikas, tai, mano manymu, pora metų bolsėvikiško kalėjimo arba koncentracijos stovyklos yra minimum to, kas priklauso. Girdėjau, kad ir p. L. Kazloviskis, eks-premieras ir Bezlovskis, turii vilties, kad jis susilaiks teisingo savo nuopelnų įvertinimo ir atpildo. Tokių, ačiū Dievui, yra daugiau. Tegu šie ponai nesirengia darytis naujais didvyriais. Joks banditas, plėšikas nenusipelnijo to, ką šie ponai, mūsų "vadinantis elitais."

Niekas mūsų šiandien be kaltės. Mūsų didžiausias nusikaltimas, tikras nusikaltimas prieš save ir Dievo dvasią, kuri mušne gyvena, kad mes per 14 metų kentėme taip niekšingos, taip susutusias, begalvės, kvalios, bailios klikos tiraniją, kurios net sunku pasaulį matyti, tokiu cizizmu ir beatodairumu pranašėms. Tai, kad neturėjome jėgų nuvyti tos gausios nuo lovio ir nurodyti jai tikrąją vietą — kriminalą ir sruvį duobę; kad laukėme ligi svietimas numus mūsų veidą tąjį sifilinių pilsud-

Paiškojimas

Paiškau draugo Polimaro Samalonia. Drauge atsišauk, turiu svarbių reikalų. Jei kas žino, kur jis gyvena, prašu pranešti. Būsiu dėkingas.

A. Juozaitis
Sub. N. 1, Box 1322
Sudbury, Ont.

apjuokė ir iškovėveikė lenkų tautą ir kuris atidavė grobiu."

Kai baigiau rašyti, lietuvių kariuomenė užėmė Vilnių einant susitarimu su bolsėvikais. Gal Dievas dar kartą mūsų pasigalėjo. Gal nevienas patrijotas neteko keturių tarnybų. Jam nepatiks mano samprotavimas. Bet kreipius į geros valios žmones ir į sveiką protą. Man rodosi, kad lenkybės interesai reikalauja surasti kokį nors modus vivendi su vyriausybe ir lietuvių gyventojais. Ar pasiseks — nežinau. Bet vieną turime atsiminti, kad pasirinkimą turime labai ribotą. Manau, kad aiškiai pasakiau. Kad tik būtų išvengta bereikalingo erzinimo menkaverčių pretenzių ir ambicijų ir ginčų del niekniekių, ir taip pat dirbtinio vandens drumstimo, kurį gali daryti tamsūs individai. Tiesa, santykių plėtojimas didėle dalimi nuo mūsų priklauso. Tačiau kas nuo mūsų priklauso, turime padaryti, kad atmosfera apvalytumėm ir pašalintumėm iš viešojo gyvenimo sparpuotąsias užtes. Dar jos nori ryti ir atstovauti — dvi funkcijos, prie kurių nepaprastai prisirišusios. Iš trijų lenkiškų Vilniuje laikraščių pasliko kaip tik "Kurjer," kuris buvo leidžiamas už mokesčiais surinktus pinigus, kaip gyvatinis pilsudskynės organas. Jau klieči "Kurjerio" skiltyse Lemiečas, ir sijaunotasis strategas p. Romer-Ochenkovskas. Jau pirmame numery Stanevičius užtraukė seną gėmę spiegti apie "didžiausią šios žemės stūją." Nejaugi savo rūšies tas "profesorius," nes "rektorius" ir "ministeris" dar dabar nesigėdino prisipažinti viešai, kad buvo artimose santykiuose su "nežinomais asmenimis." Jau klieči galy Mokytojų Sąjunga, norėdama reprezentuoti ir atstovauti mokytojams: sunkus atėjo jiems laikas — nei rinkimų klausytui, nei priversti nario mokesčio lupti negali. . . . protekėjios ir avansai jau praeity. Viena beliko — spekuliuoti "patriotizmu." "Nusipelnijusi" p. Pelčinskienė paliko ir p. Okulčius, buv. "Kurjer Wileński" redaktoriu, vėliau stambus spaudos pareigūnas, laikų iš Varšuvos pasprukęs ir vėl pas mus pasirodęs. Dar daug gyvatymo šiaurtoja panamėmis. Jau spėjo įsikurdinti labdaringos organizacijos — atstovauja ir valdininkauja, kaip seniau ir jau girdėti prieš juos nusiskundimų.

Dar dezorientuoti, išgąsdinti, nedrąstai. Liovėsi kalbėję apie "nuopelnus," net jau prisiminę tautą: "mes, lenkai" — jau iš štos statinės pradėda. Seniau, o teisingiau visai neseniai, buvo tik "tas, kuris . . ." ir su policija užsnukio stvėrimas, ir su žydis į susitarimą ėjimas prieš lenkų gyventojus, ir spaudos konfiskavimai, ir storarų — policininkų valdymas, ir nežinomi asmens, ir iš tarnybų šalinimas už politinius įsitikinimus, ir Kartų Berezė, o kai buvo atkreipta jų dėmesys, kad skriaudomis slopinamas gyventojų patriotizmas, tai "Gazeta Polska" atsaminklo su antraše: "Tam, kuris

kiekis krašto ginti. Del to nuolaidų jokių. Tos pačios kirmelės nesidrovėjo kalbėti apie tautos konsolidaciją. Jau dabar pasistengė supopularizuoti šūk: "viskas atsitiko, kad maršalc nebuvo. Jeigu būtų gyvenęs šiu metų Kalėdas būtume šventę Berlyne." Tai visai autentiška, iš "inteligentų" sluogsnų nugarista. Pasirodo, kad Pilsudskis ir jo šaika mažą turėjo vaidžios ir pinigų, dar norėtų daugiau, dar jautiesi "nuskriausti!" Tokiems apetitams nieko nelieta, neprisotins jų niekas. Sunku!

Numatau priekaištus ir objekcijas. Lemiečas "Kurjere" išaiškina jums, kad čia istorija: geriausias įrodymas, kad baisiausioje tautos katastrofoje su kitais patriotais išaiškė pusiausvyrą ir giedrų "samprotavimą," kaip stoikas. Klystate, kas tikėsite tais Lemiešio kliedejimais. Mano knygoje tik daleyto to, kas buvo daryta. Vėliau jau pasirodys tiek, kad "Apsysaka tūkstantis ir viena naktis" tebus menkintis anekdotas.

MASKVA. — Pranešimas iš Taškento, Turkestano, sako, kad Suvienytų Sąjungos pasienio sargai sunaikino bandą ginkluotų įsiveržėlių, kurie matomai buvo pasiūtę kokios nors svietimos valstybės provokavimui Sovietų Sąjungos į konfliktą.

Tel. MA. 6832

Dr. A. S. Kasatchenko

Psitarimo valandos:
12 — 4 ir 6 — 8 val. p.p.
216 St. Catherine St. E.
MONTREAL

J. R. ROBILLARD

Generalis Kontraktorius

Tel. YORk 1429
676 MOFFAT AVENUE
VERDUN, QUE.

Statau naujus, taisau ir perstatau sulig pagedavimo visokių namus.

Tel. HA. 8477

Dr. J. O. Villeneuve

Venerinių Ligų Specialistas
Gydo siphili, gonoreją ir tikrina kraują.
Ofiso valandos: 1 iki 9 v.v.
1107 St. Denis St., Montreal
Netoli Dorchester St.

Tel. PL. 9659 (Gyv. DC. 5947)

J. M. Rosenfeldas

Kalba Lietuviškai
Atlieku visus teisyne patarnavimus, parūpinu pilietybės dokumentus, igaliojimus, noeręitius ir kt.
20 St. James St. E. Kamb. 28
MONTREAL, QUE.

Tel. LA. 4441

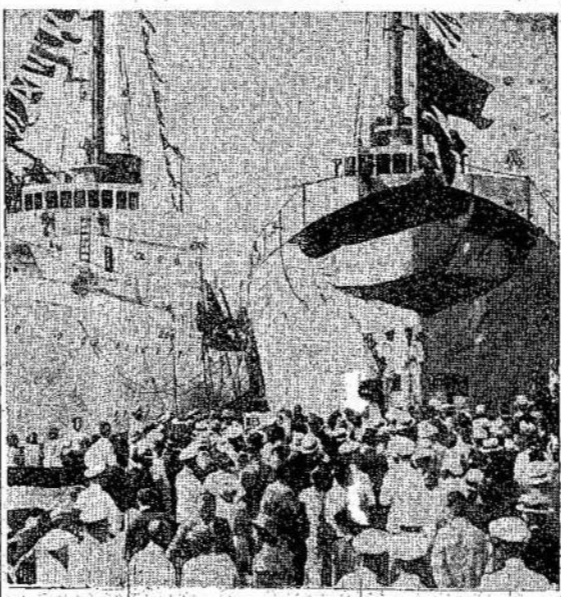
Daktaras H. Rosenfeld'as

Oficialus M.L.S.D.P.D. ir D.L.K.V.N.K.P.D. Gydytojas
KALBA LIETUVISKAI
Valandos: 2-4 val. po pietų, 7-8 val. v.v., ir sulig susitarimo
4539 PARK AVE. MONTREAL, QUE.

Tel. DU. 1000
DU. 2500

Daktaras Rabinovičius

Chirurgus Specialistas
Turiu savo ligoninę, egzaminuoju ir gydu įvairias ligas.
Darau visokias operacijas ir perveimus (X-Ray).
Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams patoginta kaina.
201 ST. JOSEPH BLVD. WEST MONTREAL, QUE.

AMERIKA PERLEIDO Anglijai dar 10 laivų, 1,975 tonų, naudojamų pakrastesiems petručiuoti. Atvaizde matote du iš tų laivų.